

GORENJSKA

Leto: XII - ISSN - 1581-615X

September 2011 • Številka 9

fröling ●
TOPLOTA IZ LESA

**ZNIŽAJTE STROŠKE OGREVANJA
S SODOBNIMI FRÖLING KOTLI NA
POLENA, SEKANCE IN PELETE!**
Ob nakupu na voljo
nepovratna sredstva

BIOMASA
fröling

041 383 383 03 838 40 86 info@biomasa.si www.biomasa.si

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

lesnina

XXXL

XXXL PONUDBA XXXL POPUSTI

KRANJ

C. Staneta Žagarja 67,
delovni čas: pon.- pet. 9:00 - 20:00,
sobota 9:00 - 18:00

JESENICE

Cesta železarjev 4b,
delovni čas: pon.- pet. 9:00 - 20:00,
sobota 8:00 - 13:00

regal COM 4, 300 x 185 x 50 cm
barva: črno steklo/bela visoki sijaj
(1901G7101000)

visoki sijaj

ZELO UGODNO

590,-

Contessa

Kuhinja kotna 270 x 220 cm (1100E291%)
Možnost različnih barv, dokup elementov, bele tehnike, dodatkov. Barve: bordo, bela, vanilija, viola, lešnik, merano v kombinaciji z lešnik, merano ali jabolko.
Z belo tehniko brez pomivalnega stroja že od **1.549,00** (standard sestav - plošča 3+1 plin)

v različnih barvah

razširljivo po meri vašega prostora

visoki sijaj

Samo 849,-

brez aparatov

XXXL AKCIJA

z INDUKCIJSKO ploščo
SUPER CENA
890,-

Set VESNA - Vgradna pečica 60 cm, mehanska z uro, ventilatorska, 5 funkcij, smart clean vrata, razred A, barva: inox, dim. 59,5 x 59,5 x 56,4 cm - Steklokeramična plošča 60 cm brez roba, 4 električne zone, indikator ostale toplote, "Touch Control", 0 gap, dim. 5 x 58 x 51 cm - Pomivalni stroj, razred AAA, 12 kompletov, 5 programov pranja, vizualni signal za konec ciklusa, Aquacontrol

SAMO V LESNINI
7 LET* GARANCIJE (2+5)

SUPER CENA
790,-

XXXL AKCIJA

spalnica TOMMY, omara 5D: 225 x 206 x 58 cm, 2 nočni omarici, ležišče: 200 x 180 cm, barva: oreh-bela (1301610010200)

BOX X X

Samo
290,-

brez komode

XXXL AKCIJA **BOX X X**

omara BOX, 3 delna, dim.: 200 x 137 x 55 cm, barva: oreh, s 6 predali (1802268030000)

Samo
190,-

*dve leti redne garancije, dodatnih 5 let na vse rezervne dele ob nakupu treh aparatov (kupec plača samo serviserja). Zato je 2+5!

**Vaš
center!**
WWW.COO.SI

Center korekcijskih in sončnih
očal ter kontaktnih leč.

COO
center
očesne
optike

pregledi in kontrola vida

NOVO V OPTIKI

KIOTO nakamura

**SERENGETI
EYEWEAR**

Ray-Ban
GENUINE SINCE 1937

ESSILOR

Silver

Silhouette

s.Oliver

YOU'S

**VOGUE
occhiali**

POLICE

**Pogodbeni dobavitelj
medicinsko-tehničnih
pripomočkov**

DELOVNI ČAS:

med tednom 8:30 - 18.30,
sobota 9.00 - 12.00,
nedelje in prazniki zaprto

Kranjska cesta 24. Naklo,
tel.: 04/ 595 13 14,
GSM: 040/ 87 37 20

Na voljo vam je veliko parkirišče.

**Obiščite
nas!**

Adriatic Slovenica z novo ponudbo nezgodnih zavarovanj za otroke in mladino

Zavarujte otroka in ga peljite v Gardaland

Zavarovalnica Adriatic Slovenica je tudi letos oblikovala izjemno ugodno ponudbo nezgodnih zavarovanj za mlade, ki jih odlikuje bogat izbor kritij, in novo kritje, ki so ga poimenovali mesečno nadomestilo zaradi nezgode. Ponudba je oblikovana v paketih z različno višino premije in zavarovalnih vsot. Zavarovanja prinašajo otrokom in staršem številne ugodnosti, sklenitev prek spleta pa kar 10-odstotni popust. O novostih in letošnji ponudbi smo se pogovarjali z direktorjem Adriatica Slovenice, poslovne enote v Kranju, gospodom Francijem Strnišo.

1. G. Strniša, kaj nam ponuja šolsko nezgodno zavarovanje Adriatica Slovenice?

"Nezgodno zavarovanje ponuja **finančno varnost** predvsem v primeru resnih poškodb, ko nastanejo nepredvideni finančni izdatki, ki nemalokrat močno zamajejo družinski proračun. Zavarovanja so prilagojena starosti otrok, kritja so izjemno široka, z visokimi zavarovalnimi vsotami."

2. Kakšna je vaša prednost pred drugimi zavarovalnicami?

"Prednost nezgodnih zavarovanj **Adriatica Slovenice** so visoke zavarovalne vsote za primere, ko zaradi nezgode nastopi trajna invalidnost. Prav temu je zavarovanje najbolj namenjeno; da ob tako hudih življenjskih dogodkih izplačana zavarovalnina omogoči prilagoditev življenjskih razmer na novo nastalim potrebam in olajša življenje."

3. Nam lahko razložite, kaj pomeni vaša novost mesečnega nadomestila zaradi nezgode?

"Svojo ponudbo smo obogatili z **novim kritjem**, ki smo ga poimenovali **mesečno nadomestilo zaradi nezgode**. Gre za **mesečno izplačilo**, ki ga zavarovalnica izplačuje zavarovanemu otroku, ko je ugotovljena trajna invalidnost višja od 50 odstotkov in je tudi že izplačana zavarovalnina zaradi nastale invalidnosti. Mesečni znesek v višini **150 evrov** se izplačuje 36 zaporednih mesecev."

4. Kdaj in kako lahko sklenemo nezgodno zavarovanje za svoje otroke?

"Kakovostno nezgodno zavarovanje za predšolske otroke je od 1. septembra dalje mogoče skleniti že za 12 evrov na leto, za šolarje in dijake že za 14 evrov, za študente, ki so zavarovani za celo študijsko leto, pa za 18 evrov. Vsekakor je moj nasvet, da morajo biti starši pozorni predvsem na višino zavarovalnih vsot in obseg zavarovalnih kritij, torej na to, kaj zavarovanje ponuja. Višina premije nikakor ne sme biti vodilo pri izbiri.

Zavarovanje pa lahko sklenete na vseh naših prodajnih mestih, pri naših pooblaščenih zastopnikih in na internetni strani www.adriatic-slovenica.si."

5. Pripravljate kakšne posebne ugodnosti?

"Ugodnosti in nagrade vas seveda čakajo tudi v tem šolskem letu. Vsem, ki bodo

Direktor Adriatica Slovenice, poslovne enote v Kranju, gospod Franci Strniša je lani na prvi šolski dan tudi sam skrbel za varnost otrok.

svojega otroka nezgodno zavarovali preko spletne strani www.adriatic-slovenica.si, ponujamo 10-odstotni popust na premijo. Pomislili pa smo tudi na velike družine s tremi ali več otroki, saj ji ob sklenitvi nezgodnega zavarovanja nudimo popust v višini 30 odstotkov. Svojo ponudbo smo popestrili z nagradnim žrebanjem, v katerem bomo podelili vrhunski mobilni telefon in izlet v italijanski park doživetij Gardaland za vso družino.

Otrokom in staršem nudimo tudi popust pri zavarovanju CORIS, pri nakupu voznic pri Slovenskih železnicah in pri nakupu obutve v prodajalnah Alpina."

VARNO IN UGODNO Z AS KODO

Zavaruj se HITRO in ENOSTAVNO na www.adriatic-slovenica.si in si naklikaj **10 % POPUST** ter dodatne **UGODNOSTI!**

Na www.adriatic-slovenica.si odtipkaj svojo AS Kodo iz prijavnice, morda te čaka **POSEBNA NAGRADA!**

Več informacij na vseh poslovnih enotah AS, na www.adriatic-slovenica.si in na modrem telefonu 080 11 10.

MODRA ŠTEVILKA
080 11 10

Adriatic Slovenica **AS**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

PE Kranj, Kidričeva c. 2, Kranj, tel.: 04 281 70 00

Komunalna Kranj

Akcija zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjestev

Priložnost, da varno odložite nevarne odpadke

Brezplačno boste lahko oddali vse vrste nevarnih odpadkov. Zbiranje nevarnih odpadkov s posebno mobilno postajo se bo začelo v ponedeljek, 10. oktobra 2011, in bo trajalo do ponedeljka, 24. oktobra 2011:

OBČINA NAKLO (10. 10. 2011 - od 13. do 18. ure v zbirnem centru za ločeno zbiranje odpadkov Naklo)

OBČINA PREDDVOR (11. 10. 2011 - od 13. do 18. ure na parkirišču pri Jelovici)

OBČINA CERKLJE (12. 10. 2011 - od 13. do 18. ure v zbirnem centru za ločeno zbiranje odpadkov Cerklje)

OBČINA ŠENČUR (13. 10. 2011 - od 12. do 15. ure na parkirišču pri kulturnem domu Visoko, od 15.30 do 18.30 na parkirišču za gasilskim domom v Voklem)

OBČINA JEZERSKO (14. 10. 2011 - od 13. do 18. ure v zbirnem centru za ločeno zbiranje odpadkov Remont)

MESTNA OBČINA KRANJ

- KS Planina, 17. 10., od 13. - 16. ure, parkirišče pri Športni dvorani Planina,
- KS Zlato polje, ponedeljek, 17. 10., od 16.15 - 19. ure, pri trgovini Mercator na Kidričevi cesti,
- KS Stražišče, torek, 18. 10., od 10. - 13. ure, na Škofjeloški cesti v križišču z Delavsko cesto,
- KS Žabnica, torek, 18. 10., od 13.15 - 16. ure, parkirišče ob roketnem igrišču,
- KS Bitnje, torek, 18. 10., od 16.15 - 19. ure, parkirišče, Srednje Bitnje 128
- KS Gorenja Sava, sreda, 19. 10., od 10. - 13. ure, parkirišče pri trgovini AHA na Gorenjesavski cesti
- KS Besnica, sreda, 19. 10., od 13.15 - 16. ure, parkirišče pred Pošto,
- KS Mavčiče, sreda, 19. 10., od 16.15 - 19.

- ure, parkirišče nasproti pokopališča Mavčiče,
- KS Britof, četrtek, 20. 10., od 10. - 13. ure, parkirišče ob nogometnem igrišču,
- KS Čirče, četrtek, 20. 10., od 13.15 - 16. ure, parkirišče pri nogometnem igrišču,
- KS Center, četrtek, 20. 10., od 16.15 - 19. ure, na Gregorčičevi ulici pri Prešernovem gaju (Hortikulturno društvo)
- KS Trstenik, petek, 21. 10., od 10. - 13. ure, Trstenik pri trgovini
- KS Golnik, petek, 21. 10., od 13.15 - 16. ure, makadamsko parkirišče nasproti gasilskega doma
- KS Kokrica, petek, 21. 10., od 16.15 - 19. ure, parkirišče pred Domom krajanov,
- KS Vodovodni stolp, ponedeljek, 24. 10., od 13. - 16. ure, parkirišče pri OŠ Simona Jenko
- KS Primskovo, ponedeljek, 24. 10., od 16.15 - 19. ure, pred Zadržnim domom na Jezerski cesti

Na zbirnem mestu bo prisoten delavec Komunalne Kranj in strokovna oseba iz podjetja, pooblaščenega za zbiranje nevarnih odpadkov, ki bosta nadzorovala prevzem pripeljanih nevarnih odpadkov.

Med nevarne odpadke sodijo:

- odpadna zdravila, pralna in kozmetična sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi, barve, laki, topila, lepila, škropiva, pesticidi, razne kemikalije, spreji, odpadno jedilno in motorno olje, masti, hladilna tekočina, akumulatorji, baterije, tonerji, neonske cevi ... Mednje sodi tudi embalaža, v kateri je bil izdelek z nevarnimi snovmi. Ko na primer porabimo barvo, je embalaža, v kateri je bila barva, tudi nevaren odpadek.

Ali izdelek, ki ga uporabljam, vsebuje nevarne snovi?

Najbolj zanesljive podatke o nevarnih lastnostih posameznega izdelka lahko preberemo na izdelku samem, saj vsak poleg navodil vsebuje tudi različna opozorila in navodila v obliki grafičnih simbolov in besedil (vnetljivo, zdravju škodljivo, eksplozivno, oksidativno, okolju škodljivo, strupeno, jedko).

Zakaj je pomembno ločeno zbiranje nevarnih odpadkov?

V številnih izdelkih, ki jih vsakodnevno uporabljamo, so snovi, ki ob nepravilni uporabi, shranjevanju in odstranjevanju lahko škodujejo našemu zdravju in našemu okolju.

Svojih nevarnih lastnosti ne izgubijo niti takrat, ko postanejo odpadek, zato moramo z njimi ravnati drugače kot z drugimi gospodinjskimi odpadki.

Nevarnih odpadkov ne smemo odlagati v zabojnike za mešane komunalne odpadke, ne v zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov in ne v naravo. Tekočih izdelkov, ki vsebujejo nevarne snovi, ne smemo zlivati v odtok ali kanalizacijo. Ti odpadki zahtevajo poseben način odstranitve, saj le tako preprečimo njihov škodljiv vpliv. Zato jih moramo odložiti ločeno.

Prijazno pozivamo občane vseh občin, da nevarne odpadke prinesete na zbirno mesto in nam omogočite, da jih varno odstranimo.

V Bilečo na podoživljanje vojaških dni

Slovincem, ki so služili vojaški rok v Šoli rezervnih oficirjev v Bileči, postaja Bileča vse bolj zanimiv turistični cilj.

"Nedavno je bila tukaj skupina iz Slovenije. Vsi so služili vojsko v Bileči. Vse bolj često in vse več jih prihaja," mi je povedala prijazna receptorka v motelu Vidikovac nad Bileškim jezerom, par kilometrov naprej iz Bileče proti Trebinju. Nostalgija, spomini, vračanje v preteklost? Tudi mene je v Bilečo, prvič po dvainštiridesetih letih, pripeljala želja po podoživljanju občutkov že kar davnih vojaških dni. Sploh ne vedno lepih in lahkih, tedanji mladosti navkljub.

Nekdaj sloviti hotel sameva

Bilečo sem komaj še prepoznal. Mesto se je razširilo, nekdanja širna področja v okolici so zdaj pozidana. Videti je mno-

ge novejša gospodarske objekte, četudi skoraj še nove, v ne preveč dobrem stanju. Skupina možakarjev mi v restavraciji Jezero, na vhodu v bileško vojašnico, pove, da se je Bileča najbolj razvijala v prvih letih obstoja Republike Srbije, torej od okoli 1992 naprej. Menda je zdaj vse slabše in slabše. Mestece je pusto in prazno. Kup majhnih lokalov, pred katerimi ob zdolgočasnih natakarcinah ob kavi ali pivu sem in tja sedi še kakšen gost. Nekdaj sloviti hotel Trebišnjica komaj še najdem. Siv, z razbitimi okni sameva zaprt. Nekoč je pokal po šivih in tudi drugače, ko so se prek vikendov zgrnile vanj obiskovalke svojih najdražjih, ki so služili vojaški rok v Šoli rezervnih oficirjev (ŠRO) v Bileči. Streljaj od opustelega

hotela je lepo prenovljena pravoslavna cerkev. Na njeni desni je spomenik padlim srbskim vojakom v prvi svetovni vojni. Levo je precej večji spomenik padlim srbskim borcem v domovinski vojni 1992-1995 z bileškega območja. Mnogi med njimi so padli še kot najstniki. Hriba nad mestom, Zlatište in Hadžibegovo brdo, nekoč najbližja poligona bileški vojašnici, sta zeleno poraščena, veliko drugačna kot pred nekaj desetletji, komaj ju je prepoznati.

Bileča je slovela po trdi vojaški disciplini

Že kar davnega marca leta 1969 je moja generacija gojencev ŠRO v Bilečo pripeljal še ozkotirni vlak "čiro".

Bileča 2011, hrib Zlatište v ozadju je vsrkal prenekatero kapljo znoja.

Bileški spomenik padlim v vojni 1992-1995

Vhod v vojašnico - koliko tisočev se ga spominja

Slovencev nas je bilo v vsaki generaciji šole okoli deset odstotkov, kar je pomenilo kakih 120. ŠRO je v Bileči delovala od konca petdesetih let prejšnjega stoletja, ko so jo sem preselili iz Vipave, in uradno do leta 1992. To bi pomenilo kakih deset tisoč Slovencev, ki smo tam pustili marsikatero potno srago. Šestintrideseti generaciji ŠRO, v kateri sem bil, je poveljeval enooki črnogorski general, narodni heroj Danilo Jaukovič. Poveljnik drugega od dveh bataljonov gojencev je bil tudi takratni major Marjan Čad. Slovenec, ki ga kot poveljnika reškega vojaškega okrožja leta 1991 nimamo v preveč lepih spominih. Bileška ŠRO je slovela po trdi vojaški disciplini in fizično zelo napornem urjenju, ki so mu svoje dodajali še kamnit kraški teren, vroče sonce in mrzle zime. Vendar ga skoraj ni, ki bi se pritoževal nad dolgimi bileškimi meseci. Odnosi s predpostavljanimi častniki so bili korektni, brez maltretiranja in torture, z za vedno ponosnim občutkom zadovoljstva na koncu, ko je večina trdo šolanje uspešno prestala.

Bileča, marca 1969

Na istem mestu 2011

Večina objektov takšna kot pred štirimi desetletji

Drugače od nekdanjih jugoslovanskih časov, kjer je bilo prav vse velika vojaška skrivnost, obisk notranjosti bileške vojašnice danes ni nikakršen problem. Sedanji uporabniki jo prav radi razkažejo in poslušajo spontane spomine iz preteklosti. Imam privilegij, da me po bileški vojašnici, kjer domuje ena izmed pehotnih enot vojske Federacije BiH, pospremi poveljnik vojašnice. Kot kadet vojaške akademije JLA je konec osemdesetih let stažiral v mariborski Kadetnici. Večina objektov

v vojašnici je še kot pred štirimi desetletji. Ustaviva se pri temeljnem kamnu vojašnice z letnico 1884. Obhodiva intendantski del, kjer smo nekoč v kartonaste škatle zložili svoja oblačila in se za leto dni poslovili od civilnega življenja. Potem je sledilo striženje, tuširanje pa pantakiranje intimnejših predelov telesa, SMB-uniforma, zadolžitev z orožjem in kupom knjig, ki se mi je zdel celo večji kot vse knjige med univerzitetnim študijem. S poveljnikom zavijeva do zgradb vrh vojašnice, naših spalnic. Ob večernih čakanjih na zadnji obrok hrane smo Slovenci tam kdaj pa kdaj tiho prepevali

Bileča: "ovde kamen, gore nebo ... (tukaj kamen, zgoraj nebo ...)"

Temeljni kamen avstro-ogrske vojašnice v Bileči iz leta 1884

Bilečanko, pesem revolucionarjev iz obdobja med svetovnima vojnama, ko je bil tukaj politični zapor. Ob Bilečanki od svojih poveljnikov izjemoma nismo bili opomnjeni, da slovenske pesmi ravno ne sodijo preveč v to okolje. Poveljnik mi pokaže nekaj kabinetov, ki so še prav takšni kot štiri desetletja nazaj. Danes bi bili lahko muzej preprostih simulacij in didaktike. Muzej vojašnice naj bi nekoč šele nastal. V nekakšnem depozitu zdaj hranijo in zbirajo predmete iz ŠRO obdobja vojašnice. Menda skoraj vsak obiskovalec, nekdanji gojenec ŠRO, ki jih je vse več, po obisku pošlje kakšno fotografijo ali za-

pis. Kaže, da smo bili slovenski gojenci bileške ŠRO zelo vestni zapisovalci svojih vojaških doživetij. Sprehodiva se mimo zgradbe nekdanje kantine, ene najpomembnejših zgradb vsake vojašnice, kjerkoli na svetu. Spomnim se, kako slastni so bili vafli Lasta iz Čapljine in steklenica piva iz Nikšiča, ki smo ga moje bileške dni lahko kupili le ob sobotah popoldne.

V "Vojvodini" je nogometno igrišče

Na strelišču vojašnice še stoji zarjaveli ameriški tank Sherman, preluknjan kot bohinjki sir od tisočev protitankovskih izstrelkov. Pred nekdanjim vhomom v vojašnico je kraška vrtača, ki smo jo imenovali "Vojvodina". Koliko kubikov zemlje smo tam prelopatali, ko smo kopali vse vrste strelskih položajev in zaklonilnikov, zakopavali in odkopavali mine. Zdaj je v "Vojvodini" nogometno igrišče, nad njim pa kot nekoč kompleks vojaških športnih objektov, med katerimi prednjačijo ovire, za trening in preizkus moči, spretnosti in hitrosti. Vrh šolanja vsake generacije ŠRO je bila vrnitev z večtedenskega taborjenja in taktičnih urjenj v Avtovcu blizu hercegovskega mesteca Gacko. Zadnjih nekaj sto metrov pred vhomom v vojašnico se je po maršu, dolgem nekaj dni in noči, vsaka generacija izkazala s strumnim korakanjem. Naj se mi še danes zdi "strojevi korak" (častni korak) ena najbolj

posiljenih iznajdb nekdanje JLA, je bilo tistih nekaj sto metrov korakanja h koncu bileškega šolanja neizmerno radostnih. Sredi vojašnice velikanski betonski plato iz špranj počasi zaraščata plevel in trava. Z nahrbtniki na ramah je vsaka generacija tukaj dočkala objavo, kje se bo komu nadaljeval drugi del šolanja v ŠRO, stažiranje v enotah. Gorenjec sem iz Bileče odšel na otok Vis, moj dalmatinski kolega Tonči iz Makarske pa na Bohinjsko Belo. Kaj bi dala oba, da bi bilo ravno obratno. Vendarle sva oba tudi drugi del poti k činu podporočnika uspešno preživela.

Natakar v restavraciji ob vhodu v bileško vojašnico mi pripoveduje o vse več obiskovalcih bileške vojašnice. Zadovoljno se smeje in daje vedeti, naj le še pridemo in še v restavraciji pustimo kak denar. Valuta ni pomembna, plača se lahko v evrih, kunah ali markah. K obisku vojašnice seveda sodijo balkanske specialitete, ki jih v restavraciji odlično pripravijo. Zraven pa še vrček piva iz Nikšiča kot nekoč. Pred točilnim pultom restavracije možakarji vztrajno praznijo vrčke piva. Vse glasnejši in vse bolj zgovorni so. Ob pogledu na slovensko avtomobilsko registracijsko tablico malo zadržano, a nič izzivalno, zastavijo nekaj vprašanj in pohvalijo Slovence in Slovenijo. Ko že sedem v avto, pa le ne morejo brez vzklika: Srbija do Tokija!

Janez Kavar

Z vami že 20 let

**SVEČARSTVO
LAMPE**

V naši prodajalni na Sp. Brniku vam nudimo velik izbor kakovostnih nagrobnih sveč.

Pričakujemo vas:
četrtek in petek od 9. do 17. ure,
sobota od 8. do 13. ure

NOVO! DOSTAVA NA DOM
Naročila za dostavo sprejemamo na tel. št. 040 307 406

Metka Lampe s.p., S.p. Brnik 69, Cerklje, tel.: 04 25 22 904

Darila za nove naročnike

vzglavnik Dremavček

ali palični mešalnik BOSCH

ali darilni bon za Očno optiko Naklo v vrednosti 20 EUR

ali

knjiga Pozdravljene gore II

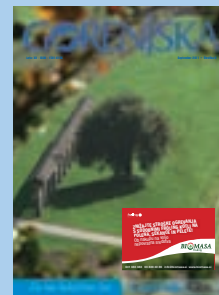

jelena Ivštin
Pozdravljene, gore II

ali darilni bon za refleksno masažo stopal

Gorenjski Glas

Naslovnica: Jesen
Foto: Tina Dokl

MOJA GORENJSKA JE PRILOGA ČASOPISA

Gorenjski Glas

Gorenjski glas je osrednji gorenjski časopis, ki pokriva širše območje Gorenjske. Je časopis z bogato tradicijo, saj neprekinjeno izhaja že od leta 1947, njegovi zametki pa segajo v daljše leto 1900. Kot poltednik izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22 tisoč izvodov. Je neodvisen, politično uravnotežen časopis z novicami, predvsem z vseh področij življenja in dela Gorenjcev, pa tudi širše. Pišemo o vsem, kar ljudi zanima, ali kot pravimo: Gorenjski glas za vas beleži čas. V dobrem in slabem. V veselju in žalosti. Za vas sprašujemo, kaj je novega. Zaradi vas zastavljamo tudi neprijetna vprašanja. Morda vas kdaj kaj naučimo. In seveda poskrbimo za sprostitvev in zabavo. Samo zaradi vas predemo misli. Naglas. Časopis dopolnjujemo z brezplačnimi prilogami, kot so Moja Gorenjska, Kranjčanka in Ločanka, ter ob koncu leta z letopisom GORENJSKA - darilom pred božično-novoletnimi prazniki. Če vas poleg branja Moje Gorenjske zanima, tudi novice z vse Gorenjske, vas vabimo k naročilu na časopis Gorenjski glas. Kot novemu naročniku vam bomo prve tri mesece časopis prinašali brezplačno (če boste naš naročnik vsaj eno leto) in vas presenetili z darilom ter z drugimi ugodnostmi.

Dobrodošli v družbi naročnikov Gorenjskega glasa.

MOJA GORENJSKA, ISSN 1581-615X, izhaja kot priloga poltednika Gorenjski glas, v nakladi 80.000 izvodov. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Odgovorna urednica: Marija Volčjak, uredništvo: Gorenjski glas, vodja oglasnega trženja Mateja Žvižaj. Priprava za tisk Gorenjski glas, d. o. o., Kranj. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Uredništvo, naročnine, oglasno trženje: Bleiweisova cesta 4, Kranj, telefon: 04/201-42-00, telefax: 04/201-42-13. E-pošta: info@g-glas.si, mali oglasi: telefon 04/201-42-47. Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. MOJA GORENJSKA, številka 6, september 2011, je priloga 76. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 23. septembra 2011.

NAROČILNICA

○ Na Gorenjski glas se želim naročiti najmanj za eno leto (cena izvoda je 1,50 EUR). Brezplačno ga bom prejemal 3 mesece, prejel bom od 10- do 25-odstotni popust, enkrat mesečno brezplačno objavo malega oglasa, veliko zanimivega branja in darilo.

Ime in priimek:

Naslov:

Poštna številka in kraj:

Tel.: Podpis:

Naročilnico pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali pokličite na 04/201 42 41.

Po enajstem devetem

Hvala bogu, da nas še ni zajela "prava" vojna, kakršna je tista v afganistanskih gorah. Zato pa smo nehote in nevede že globoko sredi neke druge, skoraj nevidne vojne, ki je zajela ves svet - vojne proti zasebnosti ...

Miha Naglič

Ko sem bil še v rosnih letih, se je dostikrat govorilo o tem, kdo je bil borec že pred "devetim devetimi" in kdo šele po njem. "Devetega devetega" (9. 9. 1943) je bila objavljena kapitulacija Italije in po njej se je začel množični odhod v partizane. No, danes mlajši med nami za te reči najbrž sploh ne vedo. Zdaj je že deset let v zraku sintagma "enajsti deveti". Ta označuje najprej in predvsem tisto, kar se je zgodilo 11. 9. 2001 v New Yorku, in tega ne bomo ponavljali. V tem zapisu se ozrimo na posledice tega dogodka na naše vsakdanje življenje, tako v naši kot v drugih deželah, zlasti v tistih, ki jim je enajsti deveti prinesel vojno razdejanje in množično umiranje. V napadih 11/9 je umrlo 2996 ljudi (vključno z 19 napadalci), v Iraku že več kot milijon, a po ameriških merilih je prva številka višja od druge, ki očitno še ni dovolj visoka.

Mož, ki je bil tistega dne predsednik ZDA, je po njem ravnal (in to tudi javno priznal) tako, kot je bilo običajno na Divjem zahodu: "WANTED, DEAD OR ALIVE". Zločinca je treba najti in pokončati. In tako se je tudi zgodilo, truplo Osame bin Ladna naj bi končalo v vodah Indijskega oceana. V deželah nad tem oceanom pa še zdaj divja vojna. Amerika je najprej napadla Afganistan, kar je bilo po svoje upravičeno. Iz Afganistana se je vojna razširila na sosednji Pakistan. Napad na Irak pa se je izkazal za neupravičenega. Seveda se tak kaže le tistim, ki presojujejo po merilih pravičnosti. Če na to reč pogledamo z ameriškega poslovnega vidika, pa se

izkaže za velikanski biznis. Zlasti za družbe, katerih poslovni predmet sta nafta in oboroževanje, sledijo jim tiste, ki skrbijo za "demokratsko obnovo" napadenih in razdejanih dežel, to so družbe s področja gradbeništva in varnostnih tehnologij. Največ poslov so dobile zasebne družbe, zlasti tiste, ki so bile v prijaznih odnosih z nekdanjim predsednikom in njegovo administracijo. Za vojno v Afganistanu, Iraku in Pakistanu naj bi ZDA potrošile že več kot 1.300 milijard dolarjev. Koliko je to, si ne znam predstavljati, je pa več, kot je veljala vojna v Vietnamu. V tem znesku so zajeti samo neposredni stroški vojne, ne pa tudi stroški "dopolnilnih" projektov, kot je, denimo, razvijanje novih orožij (brezpilotnih letal, novih nadzorovnih tehnologij...). Iz slednjega se zna poroditi tudi kaj dobrega. Saj vemo, da so številni izdelki, ki so revolucionarno spremenili naše vsakdanje življenje - osebni računalniki, mobilni telefoni - bili najprej razviti za potrebe ameriške vojske. Iz zanesljivih virov je slišati, da ta vojska in njen oboroževalni kompleks že iščeta nove rešitve tudi na področju zelenih tehnologij; vojska to počne, da bi zmanjšala visoke stroške naftnih goriv, civilna uporaba novih iznajdb pa tako ali tako sledi.

Vprašajmo se naposled, kaj je 11/9 prinesel nam, ki živimo pod Triglavom in ne pod Hindukušem? Pod Hindukušem je enota Slovenske vojske, ki doslej še ni utrpela večje izgube. A tudi v dolini šentflorjanski je marsikaj drugače. Predvsem smo vsi bolj pod

nadzorom. Da bi obvarovali čednostne rodoljube pred sumljivimi "umetniki" (beri: teroristi) in samim Zlodejem, so tudi naše oblasti po zgledu in na zahtevo ameriških uvedle strožji nadzor nad nami vsemi. To ve vsak, ki je v zadnjih desetih letih poletel z brniškega letališča. A še več je nadzora, ki ga sploh ne vidimo in se ga povečini tudi ne zavedamo. Če se ga je Ivan Cankar napil, ga je po Ljubljani spremljala le takratna VOS (vaška obrekovalna služba). Državljana, ki pripotuje v prestolnico z vlakom ali avtobusom, pa samo na poti od obeh postaj na Trgu OF do palače Državnega zbora na Šubičevi posname več kot sto kamer! Številne od teh so bile nameščene že pred 11/9, po njem pa jih je najbrž še bistveno več. Že včasih so nam govorili, naj pazimo, kaj mislimo, govorimo in delamo - pa ne le zaradi oblasti, ampak predvsem zaradi božjega očesa in ušesa, ki vse vidita in slišita. Zdaj pa nismo več le pod božjim, temveč tudi pod državnim in še kakšnim nadzorom. O nas vedo tako rekoč vse, pa ne iz gole radovednosti, temveč zato, da bi nas lahko bolje zavarovali. Kaj pa naša zasebnost? Pravica do zasebnosti je ustavna pravica (35. člen Ustave RS) in naj bi bila eden največjih dosežkov naše nove demokracije. Se sploh zavedamo, kam nas pelje dejstvo, da se ji zaradi ljube varnosti pohlevno in skoraj nevede odrekamo?

Miha Naglič

Kontrola na letališču
Foto: Gorazd Kavčič

Tudi Byrona je prizadela gospodarska kriza

Če drži, da nas zaznamujejo kraji, v katerih živimo, to zagotovo velja za Georga Gordona Byrona, enega največjih evropskih pesnikov iz obdobja romantike. Zaznamovali so ga zgodbe njegove mladosti, ki so bistvo njegovih romantičnih pesnitev, družbeni vzpon z neprikritimi nekonvencionalnimi ljubezenskimi zvezami ter nazadnje dramatična smrt v uporniški Grčiji. Z njimi je vznemirjal vso tedanjo angleško javnost in postal legenda.

Začetek poti sem preživel v Londonu, kjer je Byron doživel največji vzpon, ko je leta 1812 z izidom pesnitve Romanje Childa Harolda postal "lev sezone" v angleškem družbenem dogajanju. Blizu njegove tedanje palače na ulici St. James sem "malce" manj elitno tudi sam prespal v živahnem hostlu pri Picadilly Circusu. V njem so mladi iz vsega sveta namesto po pesmih mrzlično "listali" na Facebooku, na krožnikih, skodelicah, kuhinjskih prtih in neštetihi rumenih člankih sta bila vsepovsod prisotna nesporna lev in levinja družbenih kronik leta 2011 - prince William in njegova Kate.

Precej boljša začetna točka Byronove geografije je slavno univerzitetno mesto Cambridge. Ko sem se mimo imenitnih starodavnih kolidžev sprehodil do mostu čez reko Cam, sem pravzaprav hodil po sledih Byronovih najusrečnejših dni. Med študijem na Trinity Collegeu v letih 1805 do 1807 je intelektualno dozorel, kar je v veliki meri zasluga njegovih treh najboljših prijateljev, ki jih je spoznal prav tu. Med počitnicami med dvema letnikoma je odločno začel hujšati, kar mu je pomagalo do slavne lepote, v tem času je izdal tudi svojo prvo pesniško zbirko. Študentski dnevi so bili hkrati obdobje največje norčavosti, zlasti ker je prvič po podedovanju lordskega naslo-

va imel znatne dohodke. V svoji veliki ter včasih nenavadni ljubezni do živali je pripeljal v študentsko stanovanje poleg vrste ljudi sumljivega slovesa tudi udomačenega medveda. Na vprašanja upraviteljev je resno odgovoril, da ga želi narediti za kandidata katere od univerzitetnih kateder.

Predvsem se mu je priljubila reka Cam, ki mirno teče mimo kolidžev ter med študenti in turisti že stoletje slovi po plitvih čolnih, ki jih krmarijo z dolgimi palicami. Na tedaj še neokrnjeni reki je Byron užival predvsem v

plavanju, saj je v vodi "izginilo" njegovo šepanje, ki ga je že od otroštva duševno in čustveno zaznamovalo za vse življenje. Kljub svoji globoki protestantski veri v predusojenost človeka se je rad pošalil, da ga skrbi le to, da ga bodo kot šepavega odrivali v gneči pred nebeškimi vrati. Z zanimanjem in občasnim prizanesljivim smehom sem z mostu opazoval obiskovalce, ki so bolj ali manj uspešno krmarili tradicionalne čolne. Predvsem so kot Byron uživali angleško spokojnost reke. Po tem uvodnem spoznavanju sem se

Pogled na sloviti Big Ben in angleški parlament

odpravil v srce njegovega dramatičnega življenja in legende v osrednji Angliji. Ko je lokalni avtobus iz Nottinghama pripeljal do vhodne table v vasico Newstead, mi je srce od vznemirjenja začelo hitreje biti. Večinoma zaradi bližine opatiije Newstead, "zibelke" plemiške rodbine Byron. Skoraj naglas sem se bal hude gneče Američanov, Japoncev ter drugih plitvih lovcev za pikantnimi, (pol)resničnimi dogodki iz Byronovega življenja. A vse do končnega cilja me je skozi večkilometrski hrastov drevored spremljala neverjetna spokojna tišina in osamljenost. Z mislimi sem se tako lahko vrnil dvesto let nazaj. Takrat je Byron še kot mlad debelušni deček od svojega deda, "hudobnega lorda" podedoval posestvo in opatijo Newstead ter se prvič peljal po tem drevoredu, da prevzame dediščino. In podobno kot njemu se je tudi meni izza ovinka naprej prikazalo jezerce, ki ga delno še vedno obrobajo male trdnjave. Na njih je "hudobni lord" postavil topove ter bojeval neskončne ladijske bitke z ladjicami na jezeru. Ob strani poti so še

danes ribniki, ki jih je isti Byronov ded ponoči nalašč odpiral, da je poplavljalo bombažne tkalnice.

Potem sem zagledal gotsko opatijo, z nazobčanimi zidovi, vso polno skrivnostnih, pogosto zlovesčih zgodb svojih lastnikov. Prvi lord Byron jo je dobil od Henrika VIII., ko je ta po prelomu s papežem pregnal opate. Življenja lordov Byron so nato zaznamovale nasilne smrti z uboji, slabo ravnanje z ženami ter osebni propadi. Taisti "hudobni lord", ki je bil pesnikov ded, je v dvoboju ubil svojega bratranca, potem s slabim ravnanjem pregnal ženo. S sekanjem najlepših hrastov in pobojem jelenjadi se je hotel maščevati neposlušnemu sinu, najljubša zabava so mu bili boji med črički ter omenjene bitke na jezercu.

Mlademu Byronu so vse te zgodbe le še dodale čar opatiji, ki se mu je zdela kot iz sanj. V njej se sicer ni nikoli povsem ustalil ter jo je zaradi večnih finančnih težav le delno obnovil. Preživel je tu nekaj najsrečnejših dni s prijatelji, množico udomačenih živali ter nazadnje tudi obdobje domnevne lju-

bezenske zveze s svojo polsestro Augusto. Ko je moral zaradi slednje in neuspešnega zakona v izgnanstvo v Italijo, je leta 1817 opatijo prodal. To ga je dokončno odtrgalo od Anglije.

Podal sem se v notranjost opatiije, da od blizu občutim njihovo vznemirljivo skrivnostnost. A dlje kot do portala opatijske kapele nisem prišel. Ravno z letošnjo sezono je regionalna vlada v vsesplošni krizi odškrunila znatna sredstva fundaciji, ki upravlja z več kot sto dvajset hektarov velikim posestvom. Opatija je zato sedaj odprta le še en dan namesto vseh dni v tednu. Tako sem si ogledal le zunanost meniških celic, v katerih je Byron kot izredno vraževeren menda srečeval duhove pregnanih opatov. Enako sem videl le zunanje oboke kapele, v kateri je, preoblečen v opata, njegovi prijatelji pa v menihe, prirejal svojevrstne zabave. Vino se je pilo iz lobanj nekdanjih menihov, za vzdušje so skrbele radoživa okoliška dekleta. Byron si je s tem predvsem želel pridobiti sloves brezsrčnega in ciničnega mladeniča, kot nekakšen novi hudobni lord iz New-

Williamu in Kate tudi na kuhinjski krpi potrjujeta prevlado na družbeni sceni.

Taijiquan (Tai chi chuan) in Qigong (Chi kung)

v šoli mojstra Chen Shining-a.

TRADICIJA, KAKOVOST IN IZVIRNOST

Tradicionalna kitajska večšina gibanja

Škofja Loka,

Športna dvorana Poden
(2. nadstropje, mini dvorana)
Ob ponedeljkih od 19.00 do 20.30.

Domžale

OŠ Vencija Perka, Ljubljanska c. 58a,
šola je za bivšo knjižnico.
Naša telovadnica je v novem delu šole, vhod
in parkirišče v telovadnici je za šolo.
Ob ponedeljkih od 20.00 do 21.30,
začetni tečaj, v zgornji telovadnici.

Kamnik

Novi trg 43a
CIRIUS - Center za izobraževanje,
rehabilitacijo in usposabljanje Kamnik
(prej ZUIM).
Ob torkih od 18.00 do 19.30,
začetni tečaj.

Medvode

Športna dvorana Medvode (Ostrovharjeva 4)
Ob ponedeljkih od 18.30 do 20.00,
začetni tečaj (večnamenska dvorana,
pritličje, nasproti recepciji).

Kranj

OŠ Staneta Žagarja (C. 1. maja 10a)
Ob četrčkih od 18.00 do 19.30,
začetni tečaj.

www.taiji.si • 041/446 488 • info@taiji.si

V tradicionalnem veslanju na reki Cam se poskusi vsak obiskovalcev Cambridgea.

Opatija Newstead, pomnik burne zgodovine Byronov, je danes oaza spokojnosti.

steada. K temu ga je privedla dramatična mladostna ljubezen z lepo Mary Chaworthov iz sosednjega dvorca Annesley. Mladostniško romantičen in idealističen se je vanjo brezglavo zaljublil, zato ga je njena zavrnitev kot

”mladega šepavca” silovito prizadela. Odslej se je odločil postati ter se ženskam pokazati kot ciničen in neobčutljiv na globoka čustva ljubezni.

Po (ne)ogledu opatije sem želel po sledi tedanjih Byronovih jezdenj preko gričev do dvorca Annesley. Seveda na nogah. In spet ni bilo mogoče, saj so vsa okoliška posestva neprehodna zaradi zasebne lasti, pa ne samo starih angleških plemiških rodbin. Ob obhodu okolice sta me za fotografiranje prosili mladi Rusinji, ki sta študirali v Angliji. Vsaj jaz sem tako napačno predvideval. A sta mi obrazložili, da sta na obisku pri ruskem družinskem prijatelju, ki si je v tem okolišču kupil svoj dvorec.

V obsežnem parku poleg opatije še stoji štor hrasta, ki ga je Byron posadil ob svojem prvem obisku, ohranjen je bazen, ki ga je izkopal zase in svoje prijatelje. V splošni tišini racionaliziranih obiskov v bližini stoji tudi nagrobni spomenik njegovemu najljubšemu psu, novofundlancu Boatswainu. Ko je ta zbolel za steklino, mu je do konca z golo roko brisal slino, po smrti pa posvetil čudovit Epitaf psu. Preprostih in ganljivih besed epitafa, ki so zapisane na spomeniku s posmrtno žaro, bi bil vesel vsak ”človeški” prijatelj.

Na poti nazaj proti Nottinghamu sem se ustavil v mestecu Hucknall, da si po celodnevni hoji privoščim nekaj značilno angleške hrane. A po začetnem navdušenju, da spoznavam del tukajšnje kulinarike, je moj prvi (in edini) fish&chips v življenju že po polovici romal v smeti. V Angliji, kjer je v trgovinah neverjetno veliko že pripravljenih jedi, drugje obroki tipa fish&chips, bi se tudi v letu 2011 Byron rade volje držal svoje diete.

Ob enem od večerov sem kot edini potnik z ”lokalcem” obiskal še mestece Southwell v bližini Nottinghama. Tu je Byron med leti 1803 in 1808 pogosto prebival pri svoji mami, sicer potomki sloveče škotske plemiške rodbine. Ta obdobja zanj niso bila preveč srečna, saj so bili njuni odnosi burni, čeprav jo je imel na svoj način tudi rad. Med pogostimi prepiri so po zraku letale posoda in strupene besede, kar je v Byronu dodatno razvijalo vzkipljiv, silovit značaj. V Southwellu je spoznal tudi dobro prijateljico Elizabeth Piggot, ki ga je spodbudila, da je deške romantične ljubezni ter melanholijo o naravi pretil v prve pesmi, pri dvajsetih letih je izdal prvo pesniško zbirko *Urice brezdelja*.

Dokaj preprosta meščanska hiša Burgage Manor, v kateri je Byron v Southwellu živel in se prepiral z mamo, stoji še danes. Ko sem v temi ter prijetnem nočnem hladu sedel na korenini pod hišo in srkal vino, se mi je skoraj zdelo, da slišim prepir. Globok škotski glas Byronove mame ter njegovi pojoci, a nič manj siloviti odgovori ... in vmes žvenket razbitega porcelana.

Po omenjenem izgnanstvu v Italiji ter nato v Grčiji, kjer je v osvobodilni voj-

Popravek

V zadnji, junijski številki Moje Gorenjske sta bila v članku "Na Lučinskem" zamenjana podpisa pod portretoma: na levi strani je Matija Bradeško in na desni strani dr. iur. Janez Oblak. Za napako se opravičujemo. Uredništvo

Ostanek Byronovega hrasta, z usodo katerega je pesnik povezoval svoje življenje.

Književniško navdahnjena nagrobna plošča Byrona v Hucknallu

ni proti Turkom za mrzlico tudi umrl, se je Byron v Anglijo vrnil šele po smrti. Tako je razen srca pokopan v deželi, v kateri mu je bilo ob napadih "spodobne" javnosti pogosto hudo, a jo je hkrati tako želel osvojiti. Zaradi odprodaje opatije Newstead sicer ni pokopan v njej, ampak nedaleč stran na

pokopališču mesteca Hucknall. Tu je nad njegovim grobom spomenik v obliki odprte knjige. Vzdušje, ki te prevzame ob pogledu na zidove pokopališča, obrasle s starodavnim mahom, bi bilo Byronu zagotovo všeč. Stare nagrobne plošče, ki spominjajo na dekleta, nekaj cvet tu-

kajšnje lepote, ter na fante, polne bojevite energije, danes kot nepotrebna šara stojijo nagneteni ob zidu. In Byrona so se vedno najbolj globoko dotaknili taki znaki minljivosti ter ničevosti zemeljskega življenja.

Uroš Brankovič

Tudi Byronov spomenik v Hucknallu dokazuje, da so Angleži danes le ponosni nanj.

AKCIJA! AKCIJA! AKCIJA!

OBRAZNI LIFTING
V 30 MINUTAH DO VIDNO ZMANJŠANIH GUBIC!!!

Povzroča izjemno hitro obnavljanje celic in kopičenje kolagena za **300%!** ~~80 EUR~~ **39 EUR** **AKCIJA!**

PRIPOROČAMO: suhi kože, ki ji primanjkuje vlage, zreli kože, kože z gubicami, viseči kože, popokanih kapilarah in vidnih učinkih pri širokih porah!
Svetujemo tudi ustrezno kremo proti gubicam in pigmentnim madežem.

BODY WRAPPING - hujšanje:
posamezni obisk 50 EUR, v paketu samo 24 EUR

- ODVEČNIH KILOGRAMOV SE BOSTE REŠILI HITRO IN BREZ NAPORA!!!
- s konfekcijske številke 46 na številko 40 samo v 3 tednih

Pomladimo se v Kozmetičnem studiju

Hrast Ksenija s.p., Ul. Rudija Papeža 5, Kranj,
tel.: 04/23 52 570, GSM: 031/334 525, www.kozmetika-ksenija.si

SUPER UGODNO!! • BODY WRAPPING 24 EUR • POMLAJEVALNA NEGA OBRAZA 39 EUR • NEGA MLADE KOŽE 19,90 EUR

MASAŽA CELEGA TELESA - 50 MIN - 19.99 EUR

Naj vam jeseni ne primanjkuje sonca in dobre volje

Jesen prinaša krajše dneve, in če ni lepa in suha, že glasno naznanja prihod zime. Pomanjkanje sonca ustvarja potrebo po njem. Ljudska modrost pravi, da je boljše tisto zdravilo, ki zdravje ohranja, kot tisto, ki ga zdravi. Poskrbite zase, za svojo sprostitve, sami izberite svoj način oddiha, počnite tisto, kar vas zanima, umiri in vam napolni življenjske baterije.

Statistika konec avgusta pripoveduje zgodbo o tem, kako slovenski turizem v prvih sedmih mesecih beleži dobre rezultate. Slovenska turistična organizacija je namreč konec avgusta posredovala sporočilo za javnost, v katerem pravi, da je v prvih sedmih mesecih Slovenijo obiskalo za šest odstotkov

več turistov, število tujih turistov se je povečalo celo za devet odstotkov, število domačih turistov pa za en odstotek. Visoko rast prihodov in prenočitev so ustvarili ruski gosti, ki so se tako glede na porast obiska uvrstili med pet največjih trgov slovenskega turizma.

Glede na vrsto občin največje rasti pri ustvarjenih nočitvah v teh prvih mesecih dosegajo obmorske občine in Ljubljana, ki glede na zelo raznoliko strukturo tujih turistov postaja vedno bolj priljubljena evropska prestolnica. V obalnih občinah se je število prenočitev ravno tako povečalo,

Sava Medical in storitve
Podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov, d.o.o.

Vse informacije: **Marjeta Gašpirc**
Letovanje
Škofjeloška c. 6, 4502 Kranj
Tel.: 04 206 53 19
e-naslov: marjeta.gaspirc@sava.si

Poslovna skupina Sava

UGODNO LETOVANJE V NAŠIH POČITNIŠKIH APARTMAJIH!
Nudimo najem apartmajev v Termah Olimia, Čatež, Lendava, Banovci in Moravci ter na Pokljuki.

akcija

V Termah Čatež vam v mesecu oktobru ter od 07.11. do 23.12. 2011 nudimo od ponedeljka do petka 40 % popust.

Izberite si svoje počitnice v naših apartmajih!

največji delež, kar dobro tretjino, v prenočitvah pa še vedno ustvarijo zdravilišča.

In če primerjamo letošnji julij z lanskim, na primer, opazimo, da so se povečale nočitve v mladinskih hotelih, v gostiščih, na turističnih kmetijah z nastanitvijo, v penzionih, pa tudi v hotelih, vendar je tu odstotek še najmanjši. Kriza se še vedno pozna in to se odraža tudi v novih smernicah turističnega povpraševanja. Ljudje bolj natančno načrtujejo počitnice, iščejo najbolj ustrezna razmerja med ceno in kakovostjo, manjša pa je tudi zunajpenzi- onska poraba.

Včasih želimo uiti le za dan, dva nekam, kjer ne bo telefonov, televizije, računalnikov. Ko si dandanes ljudje zaželimo tovrstnega pobega, najprej pomislimo na zdravilišča. Na razvajanje v savnah, dobro hrano, kozarec šampanjca z jagodami z ljubljeno osebo, poživljajočo masažo ... Želimo ugoditi telesu in duši ter s tem obnoviti tudi svoje razpoloženje, pogled na svet. Ljudska modrost pravi, da je bolj-

še tisto zdravilo, ki zdravje ohranja, kot tisto, ki ga zdravi. Pa čeprav ste sami tisti, ki najbolje poznate odgovore na svoja vprašanja, so zdravilišča tista, kjer vam lahko pomagajo, da jih odkrijete hitreje, vas usmerijo v pravo smer. Včasih pa že sama okolica zdravilišč s svojo ponudbo, sproščujočimi masažami, aroma terapijami in posebnimi tretmaji umirja, sprošča, vam predstavi nov, lepši, bolj samozavesten svet.

Tako vas v Rimskih Toplicah Rimske terme popeljejo v jesensko balado s posebno ponudbo v Sofijinem, Rimskem in Zdraviliškem dvoru. Septembra vam priporočajo tudi kopel princeze Murat, s katero nahranite svojo kožo in ji povrnite sijaj ob kombinaciji termalne vode, mleka, medu, soli in eteričnih olj. Pri njih vas v dvoje z romantiko razvajajo v neomejenih količinah, se pa tudi že pospešeno pripravljajo na noč čarovnic. Za tiste nad 55 let pa so pripravili posebno ponudbo, ki bo veljala še do 20. decembra letos. Poime- novali so jo Dotik sonca za 55+.

Atraktivno poletje v Kranjski Gori se počasi preveša v jesen in alpsko razva- janje v Gozd-Martuljku. Ne spreglejte ugodnega paketa, ki vsebuje tajsko masažo. Če vas skrbi vaša postava, po- tem se odločite za petdnevni paket Zdravo za postavo. In če že obiščete Kranjsko Goro z namenom, da si na- polnite baterije, svojemu sprehodu v prečudoviti naravi dodajte še popoto- vanje skozi doživljanje petih elemen- tov. Alpski wellness je namreč popoto- vanje skozi različna doživetja, ki jih nudijo posebej za to načrtovani prostori. Pet tematskih sob (ogjenj, voda, les, zemlja, kovine), uživanje na terasi in občudovanje narave skozi panoramski pogled na Špikovo skupino, klepet ali branje v vitaminskem kotičku ob sko- delici izbranih čajev.

Ptujsko igrišče za golf vas bo očaralo, saj se kot prelep grajski vrt razpro- stira pod Ptujskim gradom in je pose- bej atraktivno zaradi številnih vod- nih ovir. Zato se za dober rezultat ne zanašajte na moč, ampak naj vas vodi natančnost. Igralci si še posebej

Tedenska žrebanja:
vsak četrtek // 22.00

Finalno žrebanje:
27. 10. 2011 // 24.00

Nagradni sklad:

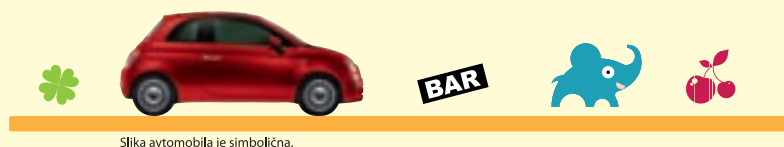
43.000 €

1. nagrada finalnega žrebanja:
avtomobil FIAT 500

The image shows a grid of symbols for the 'Lucky Elephant' game. The symbols are arranged in a 2x3 grid. The top row contains a green number 7, a blue elephant, and a green four-leaf clover. The bottom row contains a blue elephant, a red car, and a green number 7. To the right of the grid, the text 'Lucky Elephant' is written in a large, bold, orange font. Below the grid, the dates '2. 9. – 27. 10. 2011' are displayed in a bold, orange font.

Slonček sreče

Korona, Casinò & Hotel
Vršiška 23, Kranjska Gora
t 04 587 80 00

www.thecasinokorona.com
www.hit.si

KORONA
20
ZLATIH LET
hit casinos

zapomnijo 14. luknjo s spektakularnim udarcem na otok, njegova posebnost pa je tudi igralno polje številka 9, ki je s skoraj šeststo metri najdaljše v Sloveniji.

Za ljubitelje golfa in tiste, ki boste to še postali, so pripravili posebne pakete, ki vključujejo tudi intenzivni tečaj golfa. Koristite jih lahko do konca novembra, kaj vse natančno nudijo in vsebujejo, pa si lahko preberete na spletnih straneh Ptujskih term. Ne spreglejte še njihove posebne jesenske ponudbe za vso družino, pa vikend vinske Primusove zgodbe, ki se bodo začele oktobra in slovesno zaključile marca. Tu bosta obiskovalce

RIMSKE TERME[®]
MDCCCXLVII
BOGASTVO PRETEKLOSTI ZA IZZIVE SEDANJOSTI

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski sklad za regionalni razvoj

DOTIK SONCA ZA 55+ **do 20.12.2011** 3 x polpenzion

135 EUR na osebo v hotelu ****
117 EUR na osebo v hotelu ***

Cena vključuje:

- Nočitev s polpenzionom
- Brezplačno uporabo kopalnega plašča in copat
- Brezplačno parkiranje v parkirni hiši
- Neomejeno kopanje v bazenskem kompleksu Hotela Rimski dvor
- Prost vstop v fitness center Spartakus
- 1x izposoja nordijskih palic ali kolesa
- 1x vstop v Deželo savn Varinia
- Celodnevno kopanje na dan odhoda
- 30% popusta na vstop v Deželo savn Varinia
- 10% popusta na masažne storitve
- Pester animacijski program

T 03 574 20 11 | 03 574 20 00

E booking@rimske-terme.si | E marketing@rimske-terme.si

www.rimske-terme.si

razveseljevala dobro vino in hrana z roko v roki.

V Termah Dobrna se vam lahko zgodi, da plača eden, bivata dva. Če ste upokojenec, povprašajte, kako je s prevozom, ker če pri njih rezervirate program Lepo je biti upokojenec, vas lahko pridejo iskat celo na dom. Pri njih imajo tudi all inclusive ponudbo, pa program za diabetike, celo ljubitelji joge bodo v Dobrni našli kaj zase.

Jeseni ljudje ponavadi že razmišljajo o prihodnjih počitnicah. Poletje je minilo, šparovček za prihodnji dopust, potovanje, se mora znova napolniti. Modni so sicer kratki jesenski oddihi, krompirjeve počitnice so tudi že na vidiku, in v primeru, da se odpravljate v tujino, ne pozabite na zdravstveno zavarovanje. Če pa vas je strah letenja, bonus za letošnje leto ste že izkoristili, navada pa je železna srajca in se že ukvarjate z rezervacijo počitnic oziroma načrtujete oddih prihodnje leto, potem si vzemite pet minut za razvajanje svojih brbončic. Ker če ste strasten ljubitelj mesa, potem morate po-

kusiti Arvajevo kranjsko klobaso, ki je letos znova postala kraljica kranjskih klobas. In če jo boste pripravljali doma, potem upoštevajte njihov nasvet za pravi način priprave oziroma ku-

hanje kranjske klobase: položite jo v hladno vodo in segrevajte do vretja. Pustite jo v vodi tik pod vreliščem deset minut. Zraven lahko postrežete zelje in ajdove žgance. (ab)

Če vas mika v gore, boste v obeh knjigah našli podrobne opise poti na posamezne vrhove, od lažjih vzponov do težjih in večdnevni.

Zaradi velikega povpraševanja smo ponatisnili uspešno **Pozdravljene gore 1**, ki jo v kompletu s knjigo **Pozdravljene gore 2** ponujamo po posebej privlačni ceni **25 EUR + poština**. Cena ene knjige pa je **15 EUR + poština**.

Knjigi lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Prve besede v **angleščini, nemščini** ali **italijanščini** lahko spregovorite s pomočjo knjige in **zgoščenke** s pravilno izgovarjavo vseh tujih besed v knjigi. Spoznajte barve, poklice, nasprotja, živali ter se orientirajte na morju, v kopalnici in v trgovini. Ob pisanih in živahnih ilustracijah bo učenje še lažje.

Redna cena knjige je 9,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **8 EUR + poština**. Lahko se odločite za **komplet vseh treh knjig**, za kar boste odšteli le **22 EUR + poština**.

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, jih naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

PRAVO DOŽIVETJE JE ŽE VOŽNJA K NAM

... in to brezplačno. Ne verjamete? Torej preberite.

V Termah Dobrna smo že lep čas razmišljali, kako ugoditi našim upokojencem, jim približati najstarejše slovensko zdravilišče in hkrati napraviti nekaj dobrega za okolje in prekomerno onesnaženost z avtomobilskim onesnaževanjem.

Odgovor smo našli na sprehodu skozi 200-letni kostanjev drevored, ki nam je podaril pozitivno misel: «Naj se oddih za upokojence prične tisti trenutek, ko bodo izstopili skozi svoja domača vrata!» Zakaj pa ne?

Povezali smo se s Prevozi Skutnik. Gospod Skutnik nam je prisluhnil in takoj tudi ponudil svoj vozni park za uresničitev ideje. Dogovorili smo se, da bo prevoze vršil od prebivališča gosta (kjerkoli v Sloveniji) do Term Dobrna in nazaj.

Z njegovo prijazno energijo in ostalimi njegovimi dobrovoljnimi šoferji je prevoz postal pravo malo doživetje za naše goste. Šoferji jim pomagajo naložiti in razložiti prtljago, jim po poti razlagajo o Termah Dobrna, o dogodkih, o turistični ponudbi v okolici Dobrne, ki jo tudi sami, kot domačini, zelo dobro poznajo. Včasih med vožnjo tudi kakšno veselo zapoje. Gostje, ki se družijo že med vožnjo, se radi povežejo tudi med bivanjem pri nas, izvedeli smo celo, da se spletajo med njimi tudi bolj globoke vezi. Zakaj pa ne? Tega smo več kot veseli.

In kako vse skupaj poteka?

Program poteka od nedelje (prihod v Terme Dobrna) do petka (odhod iz Term Dobrna). Rezervacijo je možno napraviti preko telefona ali elektronske pošte. Zaposleni v službi rezervacij vam prijazno in podrobno

razložijo vsebino programa LEPO JE BITI UPOKOJENEC, ki vsebuje 5 x polpenzion, neomejeno kopanje, vodno aerobiko, jutranjo gimnastiko pod strokovnim vodstvom, 1 x vstop v Deželo savn, živo narodno zabavno glasbo v vinski kleti (torek, sredo) ter bogat animacijski program. In vse to že samo za 188,00 €. Vesela novica je tudi, da kdor koristi ta program, mu doplačila za enoposteljno sobo sploh ne zaračunamo.

Svoj naslov, kamor vas pride naš prevoz iskati nam sporočite. Iz službe rezervacij pa vas en dan pred odhodom obvestijo, ob kateri uri bodite pripravljeni na odhod. Če slučajno pride do zastojev na cesti, vas gospod Skutnik pokliče, da niste v skrbeh.

Enostavno, kajne? Pripeljali smo že več 100 zadovoljnih gostov in vse je potekalo kot dobro namazan stroj. Po petih dneh razvajanja in uživanja v Termah Dobrna sledi šesti dan odhod domov ob 11. uri. Vedno smo veseli pozdrava gostov: »Se kmalu zopet vidimo!«

In že slišimo smeh gospoda Skutnika, ki pravi, da saj gremo samo en krog po naši lepi Sloveniji.

Dobrodošli v Termah Dobrna, vaš avto pa naj kar doma, v garaži ostane.

Rezervacije in informacije

telefon: 03 78 08 110

e-pošta: info@terme-dobrna.si

JESEN V TERMAH DOBRNA

LEPO JE BITI UPOKOJENEC

5 x polpenzion na osebo že od 188 €

(polpenzion, neomejeno kopanje v bazenih s termalno vodo, vodna aerobika, jutranja gimnastika, 1 x vstop v Deželo savn, animacijski program)

***BREZPLAČNI PREVOZ** od vašega doma v Terme Dobrna IN NAZAJ, vsako nedeljo (prihod) in petek (odhod).

Terme Dobrna
Naravno zdravilišče

e: info@terme-dobrna.si

t: 03 78 08 110

www.terme-dobrna.si

Razvajanje v Kranjski Gori

Kranjska Gora z okolico ponuja obiskovalcem brezmejnne možnosti za preživljanje prijetnih trenutkov tako v naravi kot ob dobri hrani, pijači ali najrazličnejših aktivnostih. Ponudbo kraja bogati hotelska veriga Hit holidays Kranjska Gora, v kateri se prepletajo nastanitvene kapacitete, gostinska ponudba, wellness storitve in še marsikaj.

S svojo ponudbo zadovoljijo še tako zahtevne goste. Kar štirje wellness centri (v hotelih Kompas, Larix, Špik in Alpina) so na voljo vsem, ki bi se želeli sprostiti pod spretnimi rokami maserk, zaplavati v katerem od bazenov, si privoščiti nego telesa ali pa preživeti nekaj sproščujočih uric v savni.

Za vse tiste, ki bi želeli redno obiskovati kaj od zgoraj naštetega, so na voljo letne, polletne in mesečne vstopnice. Vaše najdražje pa lahko razveselite z darilnim bonom za katero od storitev.

Piko na i prijetno preživetemu dnevu v Kranjski Gori bo dodala odlična kulinarčna ponudba. Brbončice boste lahko razvajali v restavraciji Fabula, kjer oktobra potekajo Dnevi divjačinske kuhinje. Za vse, ki prisegate na italijansko kuhinjo, je v Pizzeriji Napoli v hotelu Prisank na voljo širok izbor pic in testenin ter solat. Vsi, ki bi želeli ujeti še kakšen sončen žarek in si pri tem privoščiti jedi z žara, pa ste vabljeni v Oštarijo ob smučišču, kjer se pozimi razprostira vsem poznana Snežna plaža. Privoščite si dan v objemu gora in gozdov, pustite se razvajati.

TRADICIONALNE TAJSKE MASAŽE

v Vita centru
hotela
Larix

HIT ALPINE, družba za turizem d.d., Borovška cesta 99, SI-4280 Kranjska Gora

hit holidays
Kranjska Gora

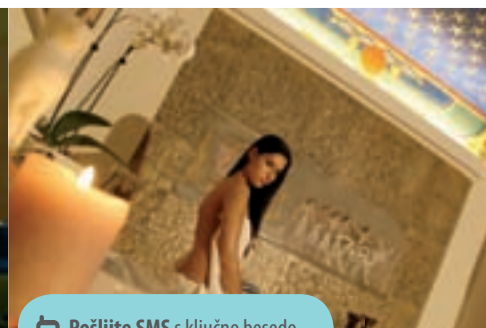
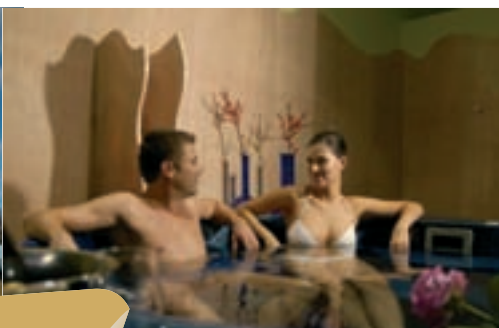
WELLNESS CENTER
VITA
Larix

Odprto vsak dan
od 9.00 do 21.00
Info: +386 (0)4 588 45 00
www.hitholidays-kg.si

MAXIMUS PRIMUS ZA PARE

GRAND HOTEL PRIMUS
★★★★ SUPERIOR

Cena na osebo v udobni
suiti za dve noči

Od 03.01. do 27.12.2011

209 €

➡ Pošljite SMS s ključno besedo
PRIMUS na 041 140 140 in
sodelujte v **veliki nagradni igri**
za vikend paket v Grand Hotelu
Primus za dve osebi.

Cena vključuje:

- 2 x polpenzion v udobni suiti
- 1 x zajtrk v sobi
- Neomejena uporaba hotelskih bazenov in savn
- Amorjeva kopel za dva z dišečimi olji, sadjem in penino (60 minut)
- **Zanj:** Masaža Valens Augusta (ročna masaža celega telesa z refleksno masažo stopal in antistresno masažo glave)
- **Zanj:** Sprostitvena masaža z aromatičnim oljem (50 minut)
- Uporaba bazenov, savn in fitnesa v Termalnem Parku
- Kopalni plašč in sveže sadje v sobi, dostop do interneta

Cena velja ob rezervaciji za dve osebi.
Storitev »Amorjeva kopel« se koristi enkrat za dve osebi.
Ponudba velja do 27.12.2011. DDV v ceni.

TERME PTUJ

Tel.: +386 2 74 94 500,

e-mail: hotel.primus@terme-ptuj.si,

Pot v toplice 9, 2251 Ptuj,

www.terme-ptuj.si

TERME
PTUJ

GRAND HOTEL PRIMUS
★★★★

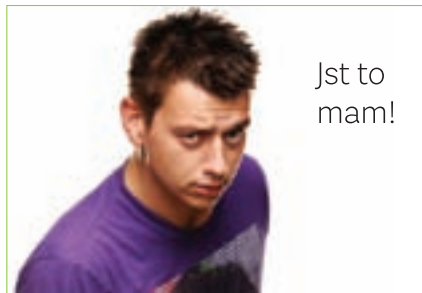
Bodi brez skrbi, tudi če se ti kaj zgodi!

Ne prepuščaj zdravja naključju in skleni paket z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem Vzajemna Mladi; čakajo te bogate nagrade.

Si brez statusa, pred prvo zaposlitvijo ali tik pred dopolnjenim 26-tim letom? Brez skrbi. Zdravstvena zavarovalnica Vzajemna je poskrbela za vse tiste, ki ste (ali pa še boste) izgubili status študenta ali dijaka in tudi za tiste, ki ste prijavljeni na zavodu za zaposlovanje oziroma se boste prvič zaposlili. Skleni paket z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem Vzajemna Mladi in odženi vse skrbi.

Zdravstveno zavarovanje pri nas je urejeno tako, da smo državljani vključeni v sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki pa večine zdravstvenih storitev ne krije v celoti. Zato moramo del cene doplačati sami, doplačilo pa je lahko zelo visoko. Temu se lahko izognemo tako, da sklenemo dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Mladim, ki jim poteče status študenta ali dijaka na zdravstveni zavarovalnici Vzajemna svetujemo, da čim prej sklenejo dopolnilno zdravstveno zavarovanje. Če zavarovanja ne bodo sklenili v enem mesecu od vključitve v sistem obveznega zavarovanja bo skladno z zakonom začel teči trimesečna čakalna doba. Kaj to pravzaprav pomeni? Da boste tri mesece od sklenitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ob morebitnem obisku zdravnika še vedno krili delež stroškov zdravstvenih storitev, ki bi bil sicer pokrit z dopolnilnim zdravstvenim zavarovanjem. Kako se torej izogneš

Jst to mam!

stroškom? Enostavno: skleneš paket dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja Vzajemna Mladi.

Kako naj sklenem paket Vzajemna Mladi?

Tudi to je čisto enostavno, saj je na voljo v vseh poslovalnicah Vzajemne po Sloveniji, lahko pa pokličeš na brezplačno telefonsko številko 080 20 60. Obrazec lahko dobiš tudi na vseh info točkah Vzajemne in ga pošlješ po pošti, zavarovanje lahko skleneš tudi prek spletne strani www.vzajemna.si.

Ne pozabi, da ima Vzajemna najnižjo premijo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Premijo lahko plačaš mesečno, četrtno, polletno ali letno in sicer prek trajnega naloga, položnice ali prek podjetja, ki ti premijo obračuna pri izplačilu mesečne plače.

Nagrade, nagrade ...

Če skleneš paket Vzajemna Mladi ti nikakor ne bo žal. Ob sklenitvi paketa Vzajemna Mladi boš prejel še dopolnilno zdravstveno zavarovanje Vzajemna Mladi in darila partnerjev Vzajemne. Ti so v ta namen zate pripravili darilni kupon z 20 odstotnim popustom podjetja Tomas Sport, 14 dnevno naročnino na časnik Delo in plačilno-kreditno kartico za mlade Diners Club - Start Up brez stroška članarine za prvo leto članstva!. Prav tako pa boš sodeloval v nagradni igri z bogatimi nagradami. Ne odlašaj in se zavaruj, se splača!

**NI STATUSA?
PANIKE!**

“ Ful se
splaća. ”

Najnižja premija

Darilo ob sklenitvi

Nagradna igra

Diners Club
INTERNATIONAL

DELO

VZAJEMNA
Jaz zate, ti zame.

www.vzajemna.si

MOBILNA ŠTEVILKA
080 20 60

PE KRANJ
Koroška cesta 1
tel.: 04/ 201 03 00

• Kranj, Zlato polje 2
• Jesenice, C. Cirila Tavčarja 3/b
• Radovljica, Kranjska c. 2
• Škofja Loka, Kapucinski trg 8

eismann

Mednarodna skupina Eismann, s sedežem v Nemčiji, je na evropskem trgu vodilno podjetje v direktni prodaji prehrabnenih izdelkov. 5500 zaposlenih v 250 podružnicah s 4500 dostavnimi vozili obiskuje več kot 2,5 milijona gospodinjstev. V Sloveniji že imamo 6 poslovnih enot in uspešno širimo prodajno mrežo.

PREDNOSTI NAKUPOVANJA PRI PODJETJU EISMANN:

- **Zagotovljena kakovost**
Z natančno kontrolo temperature izdelkov od proizvajalca do končnega kupca zamrzovalna veriga ni nikoli prekinjena.
- **Kupovanje na domu**
Vsake dva tedna na istem mestu ob istem času vas obišče naš prodajalec in vam omogoči nakupovanje doma brez čakalnih vrst in nepotrebnega stresa.
- **Strokovno svetovanje storitev**
Naš prodajalec se vam bo posvetil in vam svetoval pri izbiri in pripravi izdelkov, njihovih lastnostih, mesečnih novostih in atraktivnih akcijah.
- **Konkurenčne cene**
Po najboljših cenah vam ponujamo visoko kakovostne izdelke v družinskih pakiranjih z mesečnimi atraktivnimi popusti.
- **Ekskluzivni izdelki Eismann**
Poleg redne ponudbe vam vsak mesec ponujamo nove okuse; hrane in sladice, sladoledov in ekskluzivne artikle, ki jih lahko kupite samo pri EISMANNU.

Vse o naši mesečni ponudbi si lahko preberete v rednem katalogu, ki ga ob obisku dobite pri našem prodajalcu.

VABIMO NOVE SODELAVCE EISMANN

Če ste podjetniško usmerjeni, zanesljivi in imate izpit kategorije B, vas zanima prodaja na terenu iz dostavnega vozila, pokličite

051/680 391 - PE KRANJ

Ponujamo:

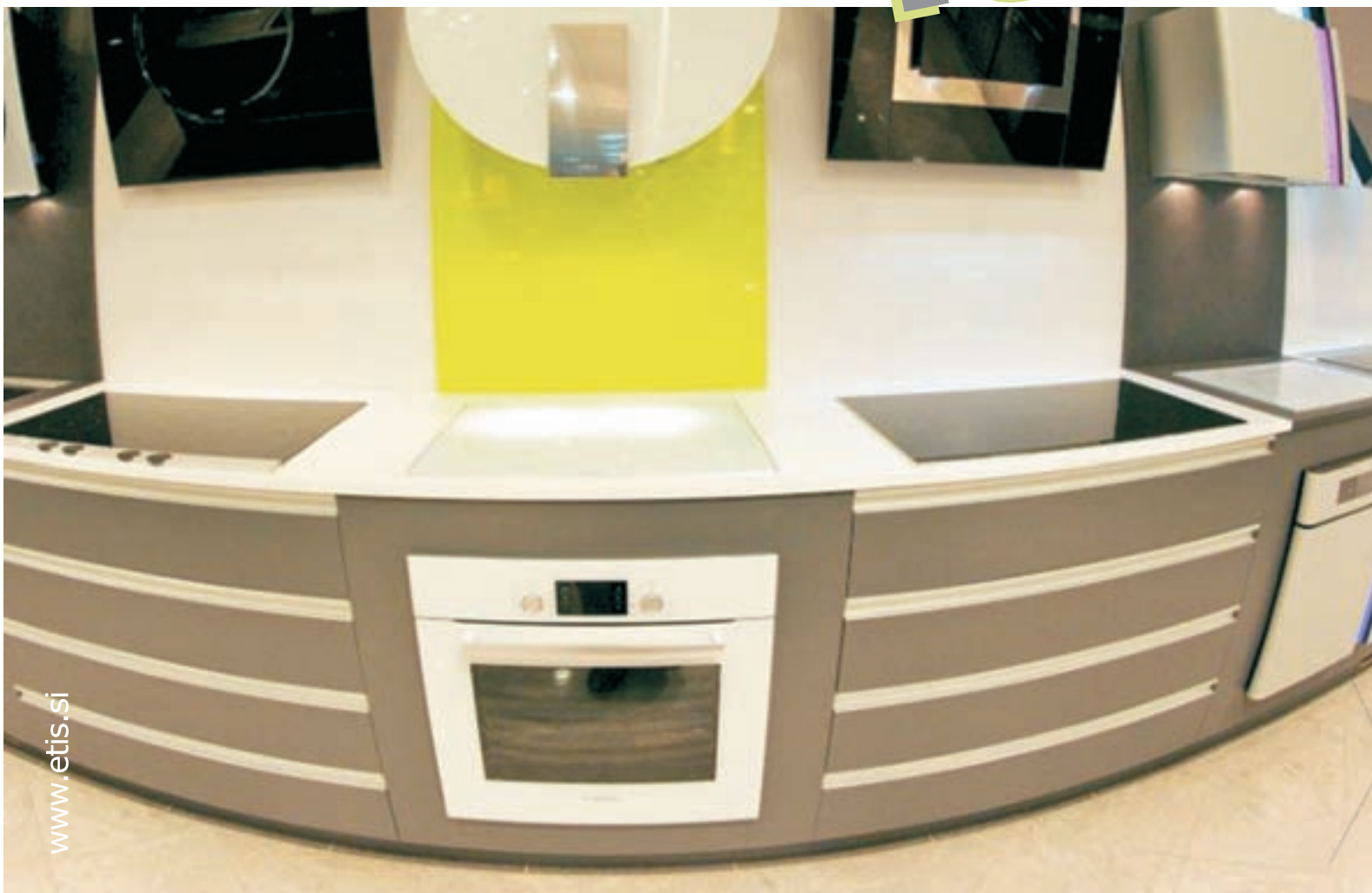
- Zanimivo delo in stimulatívno plačilo (fiksni del in provizija od prodaje)
- Dostavno vozilo podjetja v uporabo
- Možnost prevzema že uvedenega prodajnega področja
- Začetek brez dodatnih stroškov / investicij

POKLIČITE - VESELIMO SE SREČANJA Z VAMI. KOLEKTIV EISMANN.

Mali gospodinjski aparati in sesalniki

-10%

www.etis.si

Za vas smo pripravili:

- parkirna mesta
- pestro paleto aparatov bele tehnike, malih gospodinjskih aparatov, nap ter pomivalnih korit
- individualno svetovanje
- dostavo
- montažo
- vrhunsko servisno službo z dolgoletno tradicijo
- Siemens hišne aparate "na ključ"*

* več na prodajnem mestu

**PRODAJNI CENTER
KRANJ**
Ljubljanska cesta 30, Kranj

**PRODAJNI CENTER
DOMŽALE**
Mestni trg 1, Domžale 1

**PRODAJNI CENTER
KOPER**
Staničev trg 1, Koper

GALERIJA BELE TEHNIKE
Tržaška 333, Ljubljana
(izvoz Brezovica)

Inteligenco v vsak dom

Naslov, kakorkoli po(ne)srečeno že se sliši, ne pomeni, da mora obvezno v vsaki hiši nekdo diplomirati ali prištudirati magisterij. Inteligentni domovi so bivališča, ki so opremljena s sodobnimi elektronskimi in drugimi rešitvami, ki prebivalcem izdatno pomagajo pri opravilih in jim bivanje naredijo predvsem bolj prijetno. Skratka - tehnika, ki omogoča zabavo in lenarjenje.

Foto: izdelovalci

Gre za novodobno opremo, ki že danes omogoča to, kar je bilo še pred nekaj leti nepredstavljivo. No, če tako pomislimo - tudi pred sto leti si ni nihče mislil, da žehnte ne bo treba več drgniti ročno s kosom mila ...

A izhodišče za t. i. inteligentne domove se je verjetno začelo s pojavom televizorja, predvsem na točki, ko je ta dobil še daljinski upravljalnik. Takrat so ljudje začeli spoznavati, kaj pomeni pravo lagodje, ko se reči, vsakodnevene, tiste majhne, v bivališču zgodijo, ne da bi bilo treba vložiti napor. Kanal na televizorju se preklopi, ne da bi bilo treba vstati, pomislite! Konec je bilo kregarij okoli tega, kdo bo vstal in preklopil - začeli pa so se prepri, kaj bomo gledali in kako hitro nekdo preklaplja kanale. Sledili so osebni računalniki, ko je razvoj spet omogočil denimo izračunavanje kalkulacij, ne da bi bilo treba znati računati, ali izpise podatkov, ne da bi bilo treba prijeto za svinč-

nik. Vmes enkrat so se pojavili še domofoni, da ni bilo treba hoditi odklepat vrat, pa računalniški komunikacijski sistemi, e-pošta in podobno, da nam sploh več ni treba znati pisati. No, pustimo dejstvo, da se moramo še vedno znati naučiti uporabljati računalnik - in to običajno poteka skozi igro, vsaj pri mlajših generacijah. Tam nekje v kuhinji ždi še mikrovalovna pečica, ki naj bi pomenila, da si lahko nekdo pripravi topel obrok, čeprav ne zna niti kuhati, a moram priznati, da je ta zgodba v Sloveniji dokaj neuspešna - v ZDA pa se je kar prijala.

Ponazoriti hočem, da imamo v svojih bivališčih že kar veliko električno gnanih in elektronskih naprav. A vsaka je namenjena svojemu početju, za vsako se je treba nekaj učiti na novo, še posebej, če nam crkne in moramo kupiti novo, novejši model pa seveda deluje drugače od tistega starega, ki smo se ga z leti privadili. No, če drugega ne, so

novi televizorji, računalniki in kar je še tega, lepši, verjetno tudi dražji, zato smo nanje morda še bolj ponosni, saj smo se ob nakupu odrekli večji količini denarja in s tem lastnega vložnega dela, kakor prvič. A še vedno znova se je treba nekaj privajati, pritisnemo narobe tipko ali dve, pa je spet cela hiša v 'luftu', ker smo nezadovoljni, saj se ne razumemo najbolj s to novodobno inteligenco.

Da malo obrnem ploščo, preden me še kdo označi za sitneža, ki mu noben napredek ni pogodu (kar seveda ni res). Pred leti se je zato začelo dogajati nekaj, čemur se je učeno reklo "**konvergenca**". V praksi to pomeni, da lahko kar naenkrat tudi na telefonu pogledamo kakšno televizijsko oddajo ali pa sogovornika vidimo v živo, na televizorju lahko brskamo po internetu, hladilnik bo kmalu omogočal še videotelefoniranje, v radijske zvočnike si pričramo glasbo iz domačega računalnika ali pa celo iz telefona, na majhnem

elektronskem prikazovalniku fotografij, ki ga postavimo stari mami na kredenco, pa se prikaže elektronska slika - ampak ne ena sama, pač pa se "vrti" kar cel fotografski ali celo video album, da stara mama sploh nima časa razlagati sosedi, kdo je na sliki. Joy, a ne bi bilo krasno, če bi lahko imeli na steni eno tako orjaško elektronsko sliko, ki bi se po želji spreminjala, kazala posnetke družine in prijateljev, ali pa bi vsaj menjavala barve in prikazovala abstraktne vzorce, ravno ustrezne razpoloženju za tisti dan?

Foto: izdelovalci

Vse to je več ali manj že možno in zelo dostopno, če je človek seveda pripravljen investirati v te stvari - pa ne le denarja, tudi nekaj časa, predvsem pa inteligence. Stvari so namreč razvite že tako daleč, in na tako veliko različnih načinov, da se med nakupovanjem teh in onih elektronskih pripomočkov (VSI so nujno potrebni za preživetje, to ve vsak, ki je vsaj enkrat na mesec v prodajalni tehničnih čudes) razni kabli kar množijo, pa vsake toliko je treba kje prevrtati steno, pa poiskati primeren

prostor za takšno ali drugačno plastično ali leseno škatlico, ki pač nekaj dela - če drugega ne, samo utripa z lučkami, kakor da bi mežikala miška v luknji ... Saj res, tehnološki razvoj bivališča, tako rekoč naš digitalni bivanjski potencial lahko merimo tudi po številu kablov, danes pa pogledam pod pisalno mizo in naštejem 12 vtikačev, lepo razporejenih v dveh velikih razdelilnikih, in se mi režijo sem gor, vedoč, da niti pod razno ne vem, kateri napaja katero od naprav.

Dejstvo je - tehnika nam danes ponuja možnosti, ki si jih še pred leti nismo predstavljali. Kar na domačem televizorju lahko s pomočjo računalniške minikamere govorim z nekom na drugem koncu sveta, po možnosti zastonj preko storitve skype. Vse najnovije filme, glasbo ali knjige, ki izidejo v ZDA, si lahko ljubitelji še isti dan priskrbimo, prav tako televizijske serije, če koga zanimajo - ni več treba čakati nekaj mesecev ali let, da pridejo k nam. Novice švigajo na zaslonu sem

ARHIVIRANJE E-DOKUMENTOV

Akreditirana programska rešitev za e-hrambo EASY ENTERPREISE.x:

- implementacija rešitve na lokaciji naročnika
- najem e-hrambe v visoko varnem prostoru

SO VAŠI DOKUMENTI
NA VARNEM?

mikro
grafija

www.mikrografija.si

ter tja, skoraj še preden se pripetijo dogodki, o katerih v njih poročajo. S seboj nosimo telefone, ki omogočajo res VSE, če si priskrbimo pa še tablico iPad, naj bi pa postali praktično vsemogočni.

V šali lahko na koncu torej rečemo, da so inteligentni domovi tisti, ki premorejo toliko tehnike, da lahko kdo samo od ukvarjanja z navodili in daljinskimi upravljalniki dobi magisterij. Zato ni odveč, da že med gradnjo ali opremljanjem stanovanja, pisarne ali le sebe kot osebnega uporabnika pomislite, kako želite elektronske sisteme uporabljati ter kaj si sploh želite (in v katerem prostoru). Morda lahko načrtovanje in namestitvev zaupate profesionalcem, če drugega ne, vam bodo morda učinkovito poskrili kable - pa tudi nepotrebni, tako rekoč oportunitetni stroški bi se lahko drastično zmanjšali. Vsa ta umetna inteligenca v obliki čipov in s krasnimi barvnimi zasloni namreč stane kar veliko.

Pa kar verjemite mi, če rečem, da smo pojem inteligentnega doma (v tehnološkem smislu) šele malo oprasnili ...
Simon Ručigaj

Romantična drama **Daniel Glattauer** Proti severnemu vetru
 Sodobna drama **Martin Crimp** Kako jemati njeno življenje
 Burleska **Sean O'Casey** Konec začetka
 Komedija **Vinko Möderndorfer** Limonada slovenica
 Drama **Anton Pavlovič Čehov** Tri sestre

Podaljšan vpis abonmajev
do 8. oktobra 2011

STROKOVNJAK ZA ZIMSKE VRTOVE:

g. Gregor Pačnik **041/504 657**

PA & CO, d.o.o.

JESENICE IN PE KRANJ

E: pacojesenice@gmail.com

www.pa-co.si

Zimski vrt je čudovita naložba za povečanje vrednosti objekta in hkrati zagotavljanje dobrega počutja v naših domovih. Dandanašnji zimski vrtovi niso le rastlinjaki, temveč si v njih urejamo tudi prijetne koticke za sproščanje, jedilnice, povečanje dnevnih sob, pojasnjujejo v podjetju PA & CO. Opozarjajo, da se veliko kupcev pred nakupom premalo posvetuje s strokovnjaki iz gradbenega področja, arhitekti ter projektanti. Velikokrat želijo privarčevati, zato se odločijo za poceni nakup, kar je pri zimskem vrtu lahko usodno. Zagotoviti moramo, da lahko dodatni prostor, ki ga bomo z zimskim vrtom pridobili, uporabljamo skozi vse leto.

Pomembnih je torej pet ključnih dejavnikov: konstrukcija oziroma izbira materiala, senčenje, izbor kakovostnih stekel, odprtine za zračenje ter pravilna lega oziroma postavitvev zimskega vrta, svetujejo v podjetju PA & CO. Dodajajo, da si celoletno uporabo lahko zagotovimo z odličnim profilom, ki nam zagotavlja dobro izolativnost, premišljeno vgradnjo namenskih stekel, s senčenjem, kot je morda tenda, pravilno postavitvijo in izbiro različnih vrst elementov, ki omogočajo zadostno zračenje v samem zimskem vrtu.

Ne strešnike, sončne celice na streho

Ekoenergija je na pohodu. Gre za preprost koncept - energijo v vse večji meri pridobivamo brez onesnaževanja narave, hrupa in odpadkov. Najboljše učinke lahko dosežemo, če hkrati še zmanjšujemo porabo energije in začnemo uporabljati čim manj nesnažne energente.

Ekološka energetska ozaveščenost ni le moderna, pač pa počasi, a vztrajno postaja zakon. Metaforično - ker želimo čim bolj poskrbeti za okolje - ter tudi dobesedno. Zaradi okoljskih dejstev, ki so menda nesporna, se cel svet, in Evropska unija v prvi vrsti, trudi zmanjšati izpuste škodljivih plinov, zato varčevati s porabo energentov, kot so naftni derivati, in uvajati nove, okolju prijazne tehnologije ter tudi tehnike uporabe obstoječih.

Sončne elektrarne niso več le nekaj, kar sodi v znanstvenofantastične filme. Vidimo jih marsikje - ne le na strehah stanovanjskih hiš, pač pa na hlevih, industrijskih obratih, na strehah nakupovalnih središč, celo travnikih in drugje, pravzaprav povsod po Sloveniji. Do konca leta 2011 naj bi jih bilo v Sloveniji že približno 1300, vseh velikosti in oblik. Bistveno manj je geotermalnih in vodnih elektrarn, sploh v zasebnem sektorju.

V viziji Evropske unije je zapisano, da naj bi v EU do leta 2030 namestili toliko zmogljivosti sončnih elektrarn, da bi te proizvedle kar 4 odstotke vse svetovne proizvodnje električne energije, do leta 2050 pa naj bi v EU delež sončnih elektrarn dosegel že 20 odstotkov vse proizvedene energije. To so smeje napovedi, če vemo, da se trenutno pri nas to šteje bolj v promilih.

V Sloveniji naj bi, kot pravi osnutek dolgo pričakanega Nacionalnega energetskega programa, do leta 2030 kar 30 odstotkov energije pridelali iz obnovljivih virov (vodni viri, sončna energija, veter ...), za 18 odstotkov zmanjšali izpuste ogljikovega dioksida ter dosegli 30-odstotno povečanje učinkovitosti rabe energije.

V najširšem smislu pojem ekoenergije obsega vsem dobro znano pridobivanje električne energije iz sončne energije, pa iz vodne energije (hidroelektrarne), izkoriščanje moči vetra, kurjenje biomase ter pri nas manj znano izkoriščanje geotermalne energije (kot ga poznajo na Islandiji) ter izkoriščanje energije morja oziroma oceanov, ki je še v povojih, a pravijo, da izjemno obetavno. Pod ta dežnik lahko spravimo še vse nove tehnologije na področju avtomobilizma - električne avtomobile in tiste na vodikov pogon, pa optimalnejše izolacijske tehnike, celo ogrevanje vode s po-

močjo sončnih celic. A tokrat se omejimo predvsem na sončne elektrarne, ki rasejo pri nas kot gobe po dežju.

Sončne elektrarne

Gre za najpogostejši obnovljivi vir električne energije, ki je v zadnjih letih postal tudi odlična poslovna priložnost. Investitorji namreč fotovoltaične celice za pridobivanje energije pritrjujejo na neizkoriščene osojne površine in tako pri-

**CEMENTNI
IZDELKI
01 361 79 36**

JARC

www.jarc.si

**SENČILA
ASTERIKS**

www.asteriks.net

Peter Rozman s. p.
Cesta na Loko 2, 4290 Tržič
Tel.: 04 59 55 170, Tel./fax: 04 59 55 177
GSM: 041 733 709
e-mail: sencila_asteriks@siol.net

ZASTRITE RADOVEDNE POGLEDE

Tende • markize • žaluzije (zunanje in notranje) • rolete • panelne zavese • roloji
• plise zavese • komarniki • screen roloji
• rolo garažna vrata

svetovanje • izdelovanje • montaža • servis

dobljeno energijo prodajajo javnim distributerjem električne energije za zelo ugodno ceno, nato pa zase porabljajo energijo iz javnega omrežja - pri tem pa so pravzaprav na dobičku. Le redki tako pridobljeno energijo nemudoma porabljajo za lastne potrebe, zaenkrat pa tudi še ni veliko ugodnih rešitev za shranjevanje tako pridobljene energije za namen lastne porabe. Kljub temu se jih nekaj najde.

Ker so investicije v sončne elektrarne dokaj visoke, si jih seveda ne morejo kar tako privoščiti vsi lastniki nepremičnin v Sloveniji. A po drugi strani je pri podjetjih, ki se s tem ukvarjajo, in pri določenih zasebnih investitorjih, želja po investiranju velika. Zato se je tudi pri nas razvil koncept t. i. borze streh - investitorji tako enostavno iščejo strehe, ki bi jih lahko najeli in tako v dolgoročnem poslovnem razmerju na strehah, ki bi bile sicer neizkoriščene, gostovali s svojo fotovoltaično opremo, ki bi po nekaj letih ustvarjala dobiček. Pri enem od večjih ponudnikov tehnologije in zakupniku streh vzamejo v najem strehe velikosti vsaj 300 kvadratnih metrov za vsaj 40-kilovatne sončne elektrarne.

Namestitev

Če se odločite investirati, je potrebnih nekaj temeljnih razmislekov. Elektrarno lahko postavite praktično kamorkoli - lahko je pritrjena na strehi, dobijo se tudi takšne, ki celo nadomestijo

strešno kritino, pa na fasado, kot senčilo ali streha zimskega vrta, lahko je nameščena tudi povsem samostojno, če imate dovolj zemljišča in kot je v navadi, denimo, v raznih puščavah v Združenih državah Amerike.

Ko izberete lokacijo, je treba najprej preveriti, ali je ta lokacija sploh smiselna - ali je na južni legi, ali objekti in predmeti iz okolice mečejo senco na izbrano lokacijo. Najboljše so strehe z naklonom 30-35 kotnih stopinj in s slemenom v smeri vzhod-zahod. Sicer lahko sistem namestite tudi na drugačne pozicije, vendar je tam izkoristek manjši, kar se da tudi izračunati. Seveda je treba preveriti tudi, kaj pravi birokracija. Na gradbenih parcelah načeloma ni težav s postavitvijo, če pa želite sončne žarke žeti na kmetijskih zemljiščih, se lahko postopek zaplete ali pa dovoljenj morda niti ne boste mogli pridobiti.

Komponente sistema sončne elektrarne

Sončno elektrarno običajno sestavljajo štirje elementarni sklopi. **Sklop fotovoltaičnih celic** s sončnim sevanjem generira električno napetost. Celice so združene v panele oziroma module, moduli pa so združeni v sklop. **Inverter** enosmerni tok iz panelov pretvarja v izmenični električni tok, ki ga lahko sistem oddaja v omrežje. Inverter je srce sistema in skrbi za varno in učinkovito oddajanje energije. **Merilnik obreme-**

nitve pove vam in tudi distributerju električne energije, koliko električne moči porabljate in koliko ste je posredovali v omrežje. **Nadzornik zmogljivosti** vsebuje različne prikazovalnike in brezžične zaslone ter omogoča spletni dostop do podatkov za nadzor zmogljivosti fotovoltaičnega sistema. Uporabniki se morajo pred investicijo odločiti, ali bodo kupili monokristalne, tankoplastne ali polikristalne module. Tankoplastni so cenejši in zaradi slabšega izkoristka morda primernejši za zelo velike namestitve tam, kjer je prostora v izobilju, najboljši izkoristek pa trenutno ponujajo monokristalne celice. Možno si je omisliti fiksne namestitve, kjer so moduli pritrjeni pod določenim kotom in v določeni smeri, lahko pa so moduli sledilni - taki, da se premikajo po eni ali dveh oseh in sledijo sončni svetlobi ter tako samodejno delujejo optimalno.

Postopek

Najprej se morate seveda odločiti za izgradnjo, pri tem pa še za velikost in videz elektrarne. Nato sledi pridobitev projektnih pogojev o priključitvi na električno omrežje, za tem je potrebno pridobiti soglasje za priključitev. Sledi priprava projekta za izvedbo del (PZI) in končno postavitev sončne elektrarne. Za tem priprava projekta izvedenih del ter navodila za obratovanje. Šele nato lahko investitor sklene pogodbo o priključitvi, kjer se definira lastništvo priključka, vzdrževanje in dostop do merilnih naprav, za tem se dejansko sklene pogodba o odkupu električne energije in dostopu do omrežja. Na tej točki je možna dejanska priključitev elektrarne na omrežje s strani omrežnega distributerja. Ko je vse to urejeno, lahko investitor pri Direktoratu za energijo Ministrstva za gospodarstvo Republike Slovenije pridobi status kvalificiranega proizvajalca električne energije. Postopki se lahko od ponudnika do ponudnika minimalno razlikujejo, zato se je najbolje podrobneje pozanimati v fazi izbire izvajalca.

Koliko investirati in koliko lahko zaslužite?

Ponudniki v primerih dajejo ceno od 2 do 5 tisoč evrov za moč v 1 kWp - za takšno kapaciteto potrebujete 6-10 kvadratnih metrov strehe, vse skupaj pa ni najbolj zmogljivo ali dobičkonosno. Eden od izvajalcev predlaga investicijo v vrednosti do 50 tisoč evrov, za kar lahko dobite sončno elektrarno zmogljivosti 9-10 kWp na površini od 60 do 80 kvadratnih metrov (cene se sicer spreminjajo zaradi dinamičnega trga ponudnikov), ki naj bi na leto proizvedla približno 10.000 kWh električne energije - torej bi zanjo iztržili kakih 300 evrov na mesec (seveda pri trenutno veljavnih pogojih). Če se investicija povrne v, denimo, največ dvanajstih letih, bi od takrat vsaj do petindvajsetega leta, morda pa še dlje, beležili dobiček. Vprašanje je le, kakšne bodo takrat odkupne cene.

Cena oziroma zaslužek od kilovatne ure (kWh) električne energije, ki jo pridobite s sončnimi celicami, se razlikuje glede na to, kako to energijo prodate. Letos je odkupna cena za majhne elektrarne na stavbah do 50 kW 0,332

Cevos Goriče, d. o. o., Goriče 15, 4204 Golnik
Tel.: 04/25 65 330, e-pošta: cevos@siol.net

Specializirano podjetje za
področje centralnega in solarnega ogrevanja
ter vodovodnih in plinskih inštalacij.

Na peči **5** let
garancije

Peč na trda goriva

Bojlerji, hranilniki tople ogrevalne vode

Peč na lesno biomaso kombinacija drva - peleti

Peč na tekoča goriva

Bojlerji iz nerjaveče kovine

Zg. Brnik 143, 4207 Cerklje
tel.: 04/25-26-650, GSM: 041/734-018
www.vreckek-peci.com

evra na kWh, v letu 2012 pa naj bi se cena predvidoma nekoliko znižala. A naj vas to ne odvrne - **država namreč petnajst let odkupuje električno energijo**, proizvedeno v sončni elektrarni, **po vnaprej določenih zagotovljenih odkupnih cenah**, ki se celotno obdobje, torej vseh petnajst let, ne spreminjajo in so nekajkrat višje od cene, ki jo plačamo porabniki.

Pomisleki nasprotnikov

Nekateri trdijo, da je sončna energija zaenkrat še predraga. To deloma drži, saj je panoga še mlada in je tehnologija zato še sorazmerno draga. Vendar cene hitro padajo, izdelovalci pa ponujajo vse bolj dovršene izdelke. Študije trga kažejo, da vsakič, ko se število izdelanih panelov podvoji, cena pade za približno 20 odstotkov. V vsakem primeru so tovrstni sistemi v prednosti zaradi svoje prijaznosti do okolja - ne izpuščajo namreč škodljivih plinov, pri njihovi rabi ne izgorevajo strupena goriva in tudi pripravni

so za dovolj dolgoročno uporabo. Pogosto je slišati tudi trditev, da naj bi izdelava in namestitev fotovoltaike zahtevala več energije, kot je bo sistem lahko kadarkoli oddal v omrežje. Torej naj bi bila že sama izdelava panelov nesmotrna in neprijazna do okolja. Raziskave so pokazale, da fotovoltaični sistemi, glede na kakovost silicijevih celic, povrnejo količino energije, potrebno za izdelavo, v času od 1,5 do 6 let (vir: Tehnična univerza v Berlinu). A ne skrbite, to se vas ne tiče - sistem se običajno, iz investicijskega vidika, povrne v dobrih desetih letih.

Največja sončna elektrarna ...

V Sloveniji je trenutno največja mala elektrarna **Buče** v Vrenski Gorici v Kozjanskem parku. Zakonca Dobravc sta za dva milijona evrov, 86 odstotkov sredstev sta pridobila iz slovenskega ekološkega sklada, na travniku postavila sistem, ki daje za 200 gospodinjstev energije, približno 600

tisoč kilovatnih ur na leto, deluje pa z močjo 530 kilovotov. Na travniku se pod sončnimi paneli še naprej pase drobnica.

Na Gorenjskem je največja sončna elektrarna sestavljena iz 510 modulov, nameščenih **na strehi Iskratela**. Na leto naj bi proizvedla 130 megavatnih ur, kar zadostuje za oskrbo 35 gospodinjstev, pri tem pa bo prihranek tudi 80 ton izpusta toplogrednega ogljikovega dioksida.

Simon Ručigaj, foto: Gorazd Kavčič

Uporabne povezave:

- **Lokalna energetska agencija Gorenjske (LEAG)** / www.leag.si
- **Eko sklad**, slovenski okoljski javni sklad, ki ponuja ugodna posojila za okolju prijazne investicije na področju energetike / www.ekosklad.si
- **Energetika.NET**, spletni časnik o energetiki / www.energetika.net
- **Inteligentna energija Evrope** ec.europa.eu/energy/intelligent/

5 FIVER

5 FIVER, d.o.o.
Šercerjeva ulica 22, 4240 Radovljica
tel.: +386 (0)4 530 40 59
fax: +386 (0)4 531 21 29
E-pošta: info@fiver.si

Najnovejše iz naše ponudbe

- kotli in kamini na pelete **KEND**
- kamini in kaminski vložki na trda goriva
- najboljše ponudba z dostavo, montažo in zagonom

Najpomembnejše blagovne znamke iz naše ponudbe:

- **De Dietrich** oljni in plinski kotli, solarna tehnika
- **Vaillant** plinski kotli, toplotne črpalke za ogrevanje, solarna tehnika
- **Buderus** oljni in plinski kotli, kotli na trda goriva in biomaso, solarna tehnika
- **Beretta** plinski kotli
- **Termo-tehnika** toplotne črpalke za sanitarno vodo in ogrevanje
- **Stibel-Eltron** toplotne črpalke za ogrevanje
- **WvTerm** kotli na biomaso, uplinjevalni kotli in kombinirani kotli, zalogovniki
- **Unical** uplinjevalni in kotli na trda goriva
- **Bentone**, CTC oljni in plinski gorilniki
- **Radel, Vogel noot**, Aklimat radiatorji
- **Richmond, Bial, V&N** kopalniški radiatorji
- **Danfoss, Herz, Far** radiatorski ventili in pribor
- **Kovina, Cimberia** kroglični ventili in pribor
- **Lentherm, Austria emajl, Tiki** bojlerji in zalogovniki
- **Grundfoss, Imp, Wilo** črpalke
- **Elkoflex, Zilmet, Elbi, Flamco** ekspanzijske posode
- **ECL** električno talno ogrevanje
- **Incea, Hatria, Dolomite, Zoom** sanitarna keramika
- **Geberit, Liv** podometni in nadometni wc splakovalniki
- **Kolpa, Laser** kopalniška oprema
- **Frisone, Hansa, Grohe, Armal, Unitas** sanitarne in kopalniške armature
- **Reflex** tuš kabine

KEND

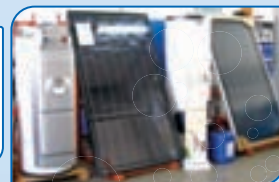
AKCIJA -15%

Romotop

Za podrobnejše informacije obiščite našo spletno stran www.fiver.si

Na željo vam uredimo ogled vašega objekta in vam pripravimo ponudbo ali projekt strojnih instalacij s ponudbo po projektni dokumentaciji.

www.fiver.si

Hitra dejstva o fotovoltaičnih sončnih elektrarnah

- **Fotovoltaika** (FV oziroma PV) je veda, ki proučuje pretvorbo energije svetlobe (oziroma fotonov) v električno energijo.
- **Življenjska doba** fotovoltaičnih instalacij naj bi bila vsaj 25 let (take so tudi garancije za module), nekateri ponudniki pa trdijo, da 40 in več. Žal objektivnih podatkov o trpežnosti in stroških vzdrževanja še ni, saj se sistemi vgrajujejo šele zadnjih nekaj let. Po približno 25 letih naj bi fotovoltaične celice imele še vedno 80-odstoten izkoristek. Z inštalacijo sončne elektrarne moči 1 kWp na leto **znižamo emisije CO₂** za 500 kg. Enota kWp pomeni zmogljivost zagotavljanja enega kilovata v idealnih pogojih, meri pa rečemo **nazivna zmogljivost** naprave.
- **Zmogljivost** sončne elektrarne je običajno 15-20 odstotkov nižja od nazivne zmogljivosti.
- Za pridobivanje 1 kW zmogljivosti je potrebne **7,5 kvadratnega metra** idealne površine.
- Povprečno Sonce obseva Slovenijo s 1000-1100 kWh/m². Na kWp inštalirane

moči tako lahko proizvedemo od 960 do 1060 kWh električne energije.

- **Fotovoltaika** še dodatno **zaščiti streho** in jo tudi dodatno izolira.
- **Investicije** naj bi se po sedaj veljavnih cenah in pogojih povrnile v 9-12 letih. Po tem in po izteku lahko sistem uporabite za samooskrbo ali za oddajanje v električno omrežje po tržni ceni.
- **Primerne strehe** so obrnjene proti jugovzhodu, na jug ali jugozahod, so nagnjene za 20-60 kotnih stopinj in niso zasenčene od drugih objektov ali elementov. **Optimalen** je nagib 30-35 stopinj, sicer je izplena za 5 odstotkov manj. Na fasadnih sistemih je za 25 odstotkov manj izplena. **Objekt** mora biti statično ustrezen in omogočati ustrezno dodatno obremenitev od 15 do 30 kg/m².
- **Vgradnja** običajno traja 1-3 dni, čakalne dobe se štejejo v mesecih. Sistem se priklopi hitro, na omrežje ga priklopi električar, pooblaščen s strani vašega distributerja električne energije. Pri namestitvi je pomembno misliti na **varnost** in se posvetovati, kako zaščititi sistem za primer udara strele.

GITAS KRANJ d.o.o.,
Trgovina-servis, Zgornje Bitnje 1,
4209 Žabnica-Kranj

04/231 57 00

Snežne freze

-12%

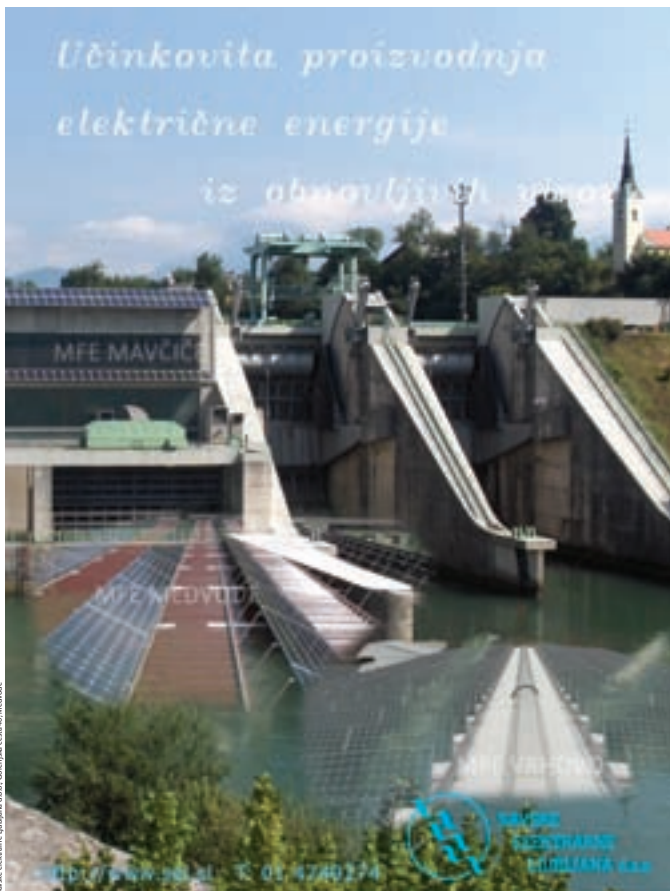
**ceneje
v predprodaji**

www.gitas.si

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

Učinkovito merjenje

Ugotovite, kdo troši preveč

Stroški električne energije so vse večji, denarja za plačevanje pa imate vse manj. Izhod iz takšne situacije je učinkovito merjenje porabe električne energije, konične moči in kakovosti električnega omrežja. Vse to in še precej več omogočajo merilniki električne energije Iskra MIS.

Vaše koristi

- prikaz porabe energije in stroškov
- alarmi, ki opozarjajo na nepravilnosti v omrežju
- merjenje poljubnih električnih veličin
- lokalno pomnjenje veličin
- različni izhodni signali merilnikov, uporabni pri krmiljenju naprav

Iskra MIS, d. d. Ljubljana cesta 24 A, Kranj

Lokalna energetska agencija Gorenjske

V letu 2010 je na Gorenjskem svoje aktivnosti začela **Lokalna energetska agencija Gorenjske - LEAG**, ki je nastala v okviru iniciative Evropske komisije **Inteligentna energija Evrope**. Letos prav LEAG od 1. julija do konca leta predseduje konzorciju sedmih slovenskih lokalnih energetskih agencij KLEAS (Konzorcij lokalnih energetskih agencij Slovenije) in koordinira pospeševanje aktivnosti. Agencija, v kateri so združene gorenjske občine, bo tri leta sofinancirana s strani EU, v tem času pa bo predvsem izobraževala lokalno in regionalno okolje ter poskrbela za skrben popis stanja na področju energetike v stavbah v javni lasti in pomagala lokalnim skupnostim sprejeti ustrezne strateške ukrepe. Če se bodo občine za to odločile, bo agencija tudi prevzela energetske upravljanje na tem področju.

Magister **Anton Pogačnik**, direktor agencije LEAG, je povedal, da bo agencija sprva skušala na vseh javnih objektih (šole, vrtci, upravne stavbe, športne in kulturne dvorane, itd.) s konceptom energetskega knjigovodstva, ki ga za v prihodnje predvideva tudi slovenska zakonodaja, ugotoviti stanje in nato to optimizirati. Pri tem je pomembno, je poudaril, da je treba

Magister Anton Pogačnik, direktor agencije LEAG

prvotno stanje in tudi stanje po optimizaciji preveriti in ugotoviti z meritvami. "Letos so v izdelavi lokalni energetske koncepti v vseh občinah, rok je do konca leta 2011. Nekateri gorenjske občine to pripravljajo z našo pomočjo, nekateri so najeli zunanje izvajalce. Naloga je pomembna, saj bomo na osnovi predvidenih zakonskih sprememb izvajali energetskega menedžment. Ta obsega prav tako imenovanih mehkih ukrepov ter investicijske ukrepe, ki

jih mestni svet v Kranju ter občinski sveti sprejemajo kot akcijski načrt ali koncept, kaj se bo v tistem letu na posameznem segmentu izvajalo na področju racionalne rabe energije in uvajanja obnovljivih virov energije," je povedal. Ob vprašanju, ali naj bi takšno energetskega knjigovodstvo doletelo tudi najširše prebivalstvo, je odvrnil: "Sodobne t. i. pametne hiše bodo to imele že vgrajeno. Težko pa rečemo, da se bodo zasebni investitorji v tem trenutku začeli v to

Mobitel: 041 717 023
e-pošta: eiu@siol.net
www.eiu.si

Sonce je najcenejši vir energije

Z NAMI DO SONČNE ELEKTRARNE NA KLJUČ

- izgradnja sončnih fotovoltaičnih elektrarn z vso potrebno dokumentacijo
- urgentni, izredni in redni pregledi fotonapetostnega sistema;
- čiščenje fotonapetostnih modulov;
- takojšen odziv vzdrževalno-intervencijske ekipe;
- odprava napake in zamenjava vseh okvarjenih komponent.

vključevati. Treba je vedeti, da zakonodajalec predvideva, da naj bi imele uvedeno energetske knjigovodstvo javne stavbe, večje od 500 kvadratnih metrov uporabne površine. To pomeni, da vemo, kakšna je energetska učinkovitost in ne da samo popisujemo račune - torej, da se poraba spremlja. Pri bistveno večjih objektih se lahko uvede celovito oziroma ciljno spremljanje rabe energije, da lahko praktično z nastavitvijo merilnikov ugotovljamo porabo energije in določimo cilje, ki jih sledimo. Za večje objekte je to zelo pomembno. S temi t. i. mehкими ukrepi lahko privarčujemo 10-15 odstotkov energije."

Pod okriljem agencije že teče popis primernosti vseh nepremičnin v javni lasti v gorenjskih občinah, da bi ugotovili primernost za namestitev sončnih elektrarn, predvidoma pa naj bi te kapacitete potem z razpisi dali na voljo investitorjem, saj so investicije prevelike, da bi jih občine zmoгле same. V Mestni občini Kranj naj bi tak razpis stekel že prihodnji mesec. Lotili so se tudi energetske optimizacije stavbe mestne hiše Mestne občine Kranj, prenavlja se tudi lokalni energetski koncept občine, z Eko sklado pa se dogovarjajo o možnosti pogodbeništvu za ureditev financiranja nujnih sanacij občinskih stavb tam, kjer financiranja trenutno niso možna.

Simon Ručigaj, foto: Gorazd Kavčič

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO
MEDPODJETNIŠKI IZOBRAŽEVALNI CENTER
 Strahinj 99, 4202 Naklo

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH
 Tel.: (04) 277 21 20,
 041 499 934

NOVOSTI SO NAŠA STALNICA

Za večjo kakovost življenja ...

- OSNOVE ŠPORTNEGA PLEZANJA
- MALA ŠOLA AYURVEDE
- VEČERNA ŠOLA OSEBNE RASTI
- DA STRES NE BO PREVEČ STRESEN
- SLIKARSKA ŠOLA

... in pridelavo zdrave hrane.

- VRTNARJENJE ZA VSAKOGAR
- BIODINAMIKA IN PERMAKULTURA

Organiziramo tudi številne druge

TEČAJE in STROKOVNE SEMINARJE

s področja živilstva, gostinstva, slaščičarstva, cvetličarstva, arboristike, kmetijstva ter ustvarjalne delavnice.

V OKTOBRU

se lahko udeležite naslednjih tečajev:

- Osnovno usposabljanje iz fitomedicine za izvajalce ukrepov,
- Izdelovanje in krašenje tort,
- Predelava mleka v mlečne izdelke
- Izdelovanje prvonovembrskih aranžmajev

Tečaje organiziramo in prilagajamo zaključenim skupinam. Več informacij: www.bc-naklo.si ali po e-pošti na naslov: tecaji@bc-naklo.si.

TRGOVINA
ZA TO PLE ZIMSKE DNI

KAMIN

SAVAL

Sanacije dimnikov z nerjavečimi cevmi
Povrtavanje in montaža, Diamantno vrtnje
G 041 229 246

Delovni čas
od 9.00 do 18.00
sobota: od 8.00 do 12.00
nedelja in prazniki zaprto

NOVO V RADOVLJICI - KAMINI

Sprostitev, toplina, udobje. Ni lepšega kot, da imamo v našem domu kamin, kaminsko peč: zakurjen, topel, sliši se prasketanje ognja...

PO UGODNIH CENAH! DOSTAVA V STANOVANJE, PRIKLOP NA DIMNIK!

Na zalogi **jeklene dimne cevi za kamine** v črni in sivi barvi ϕ 120, 130, 150 mm, v črni barvi ϕ 160, 180, 200 mm in dimniški kompleti v črni in sivi barvi ϕ 120, 130, 150 mm. Na zalogi tudi **16 vrst steklenih podložnih plošč** (črne in transparent)

Razstavljenih je 40 kaminov, treh proizvajalcev:

RIKA: najvišja kvaliteta in inovativne rešitve za primerno ceno. Sistemi proti sajenju stekla na vratih in za optimalno doziranje zraka v kamin

NORDICA: italijanski design, ugodne cene, raznovrstnost materialov

LOKATERM: slovenski proizvod

CENOVNI RAZPON OD 300 EUR DALJE.

DOSTAVA V STANOVANJE, PRIKLOP NA DIMNIK!

- Kamini na polena in pelete
- Kotli za centr. ogrevanje na pelete
- Kamini za centralno ogrevanje (etažno)
- Kaminski vložki
- Pribor za kamine
- Dimne cevi in priključki
- Podložne steklene plošče
- Štedilniki na trda goriva
- Prodaja drv
- Prodaja peletov

Aleš Avsenek s.p., Kranjska cesta 2, 4240 Radovljica // ZA GORENJSKO BANKO v Radovljici
G 040 364 636, T 04 53 000 40, F 04 53 000 41, www.dimniki-kamini.si, info@dimniki-kamini.si

www.dimniki-kamini.si

DESKE ZA TERASE

WOOD
CORE

Material:
lesno plastični kompozit

Dimenzije:
– 150 x 25 x 2200 mm
– 150 x 25 x 4000 mm

ROKSAL

Prednosti uporabe:

- lesen videz – pet barvnih odtenkov
- širok spekter uporabe: terase, okolica bazenov, balkoni, zimski vrtovi, pomoli, fasade, ograje ...
- se ne zvijajo in cepijo, ne razpadajo, ne gnijejo in se ne razkrajajo, kar pod normalnimi pogoji uporabe krijemo z 12 letno garancijo
- lahko vzdrževanje; ni jih potrebno lakirati, oljiti ali barvati
- čistimo jih lahko le z vodo (lahko s pritiskom do 60 barov)
- enostavna montaža

ROKSAL d.o.o.
Zg. Bitnje 186
4209 ŽABNICA
tel.: +386 04 231 75 10
faks: +386 04 231 11 03
mobitel: 040 713-030
info@roksal.com
www.roksal.com

Po večletni uporabi

Vložek v toplotno črpalko se je izplačal po sedmih letih

Zakonca Leskovec iz Most pri Žirovnici imata od leta 2004 vgrajeno toplotno črpalko Alpha InnoTec in sicer zrak-voda ogrevalne moči 12 kW. Kot pomoč toplotni črpalki pri ogrevanju hiše, pitne vode in bazena smo izvedli tudi solarni sistem s CPC vakuumskimi cevni kolektorji Ritter Solar (12 m²). Oba sistema sta združena v 830-litrskem zalogovniku, kjer se pridobljena energija zbira in forsira v radiatorski in sanitarni sistem. V polnem času se viški energije izpraznijo v bazen. Stara energetska bilanca: 3200 l kurilnega olja/leto za 300 m² ogrevane površine. Toplotna črpalka pa ima povprečno letno porabo električne energije 900 evrov in investicija 14.500 evrov za toplotno črpalko se mu je povrnila v sedmih letih. Franci Leskovec vedno rad poudari, da so investicije v hišno energetiko najbolj donosne odločitve za vsako družino. Seveda pod pogojem, da vgradite kvalitetne naprave, ki vzdržijo dolgoletne obremenitve. *Drago Puzin, EkoEnergija, d. o. o.*

Generalni uvoznik za Slovenijo

alternativne energije

EKOENERGIJA

Mače 6, Si - 4205 Preddvor

T 04 25 55 780
F 04 25 55 782
W www.ekoenergija.eu
E info@ekoenergija.eu

toplotne črpalke

pompes á chaleur, heat pumps, wärmepumpen

Vsi jeziki govorijo o istem izdelku...

alpha innoTec 10 let v Sloveniji

Alpha InnoTec GmbH, Industriestrasse 3, 95395 Kasendorf, Nemčija
www.alpha-innotec.de

VAŠ PARTNER PRI PRODAJI ELEKTRIKE

Od 1. septembra 2011.

Cene energentov rastejo, sonce pa ne izstavlja računov!

Resnica je, da sončnih žarkov ne moremo prijeto, lahko pa njihovo energijo shranimo in nato porabimo za ogrevanje sanitarne vode in prostorov. Ob rekordnih cenah energentov (olje, plin, drva) je smiselno začeti razmišljati o izkoriščanju alternativnih virov energije. Ena izmed njih je solarna energija, kjer se začetna investicija hitro povrne, saj stroške dobimo povrnjene že v obdobju med 4 in 7 let in zato je zdaj pravi čas za tovrstno naložbo.

Nova tehnologija

Sončne sisteme v grobem ločimo na tiste s ploščatimi kolektorji in na vakuumske kolektorje. Nova tehnologija vakuumskih kolektorjev Gomon solar omogoča sprejemanje sončne energije tudi v zimskih dneh, saj delujejo do -25 stopinj Celzija. V optimalnih razmerah delovanja lahko s sončnim sistemom za ogrevanje sanitarne vode prihranimo do 90 odstotkov energije, če pa sistem uporabljamo še za dogrevanje prostorov, so skupni prihranki do 70-odstotni.

Pretekle izkušnje v podjetju so pokazale, da vprašanje življenjske dobe ter kakovosti ni sporno. Kvaliteto potrjuje garancija na ko-

lektorje, ki je pet let. Za zastopane kolektorje imajo certifikata TUV in Solar keymark, pridobljena na podlagi uspešno opravljenih testov v ekstremnih vremenskih pogojih, kot so: toča, veter in sneg.

Subvencije so še vedno na razpolago

Še imate čas za prijavo na razpis za pridobitev nepovratnih sredstev za nakup in montažo solarnih sistemov, ki vam omogočajo do 25 odstotkov povračila celotne investicije. Glede na povpraševanje v preteklih letih so v podjetju Gomon solar, d. o. o., tudi letos pripravili jesensko akcijo z 10-odstotnim popustom.

Brezplačno svetovanje in ogledi

Njihovi svetovalci po Sloveniji opravljajo brezplačne ogledе. Hkrati vam uredijo vse potrebno za pridobitev subvencij s strani Ekosklada in nudijo montažo na "ključ". Za informacije in datum ogleda se lahko vsak, ki ga to zanima, dogovori s predstavniki podjetja s klicem na telefonsko številko 051/330-444 ali preko e-pošte: prodaja@gomonsolar.com.

Narava dobi energijo od sonca,
kaj pa vi?

Najnovejša tehnologija, prihranek do 80%, deluje tudi pozimi (do -25C), dolga življenjska doba, brezplačno svetovanje, brezplačni ogled, brezplačna dostava, možnost montaže... in še mnogo več razlogov, zakaj pridobivati energijo iz narave.

SOLARNI SET GS - KOMBO 800

ZA PODPORO OGREVANJU TER
SANITARNO VODO 800 L
(Do 150 m² + do 4 osebe)

- > SONČNI KOLEKTOR Ø70, 20 CEVNI, 3 KOM
- > SOLARNI KOMBINIRAN ZALOGOVNIK/BOJLER 600/200 I
- > SOLARNA POSTAJA
- > SOLARNI KRMILNIK
- > SOLARNA TEKOČINA
- > RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 5.371,00

SOLARNI SET GS - S300

ZA SANITARNO VODO 300 L
(Do 4 osebe)

- > SONČNI KOLEKTOR Ø58, 30 CEVNI
- > SOLARNI BOJLER 300 I
- > SOLARNA POSTAJA
- > SOLARNI KRMILNIK
- > SOLARNA TEKOČINA
- > RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 2.234,00

GOMON SOLAR
GOMON GROUP

051 330 444

prodaja@gomonsolar.com
www.gomonsolar.com

IZKORISTITE ŠE DODATNIH DO – 25% SUBVENCIJ S STRANI EKOSKLADA

Akcijske cene so v EUR, brez DDV, montaže in pritrilnega materiala za kolektorje. Akcija velja do 31. 10. 2011. Slike so simbolične. Prizadjemo si pravico do spremembe cen. Gomon Solar d. o. o., Ul. bratov Praprotnik 1, 4202 Naklo

Sistem ogrevanja, ki prihrani energijo in denar!

Podjetje **STROJ-ENERGIJSKA TEHNIKA, d. o. o., iz Dvorske vasi** pri Radovljici, v svoji 30-letni tradiciji deluje v načelu izrabe obnovljivih virov energije in velja za promotorja sončne energije, še preden se je ta v zadnjem času v Sloveniji prebela v fokus. Vse od začetka v okviru podjetja poteka močna razvojno raziskovalna dejavnost, kar dokazuje vrsta patentov in inovacij. Proizvodni program podjetja **STROJ** temelji na izdelavi celovitih sistemov ogrevanja, kjer je potrebno izpostaviti izdelavo sprejemnikov sončne energije (kolektorjev), kombinirane kotle z neposrednim izkoriščanjem sončne energije, v kombinaciji s plinastimi gorivi, kurilnim oljem in biomase, kateri ogreva sanitarno vodo in radiatorje in tu se doseže najboljši izkoristek sončne energije.

V podjetju **STROJ** poteka praktična izvedba metode stalnih izboljšav, ki prinaša inovativno reševanje tekočih individualnih posebnosti in neprestano izpolnjujejo metodološke in tehnološke procese. Značilnost končnih produktov razvoja, proizvodnje in vgradnje na ključ, ko uporabnik na podlagi svojih želja izbere in določi individualno prilagoditev standardiziranega ogrevalnega sistema. Vsi elementi ogrevalnega sistema so izjemno zanesljivi, saj zagotavljajo večletno brezhibno delovanje, kar potrjujejo dolge življenjske dobe vgrajenih elementov.

Močna proizvodna in montažna ekipa zagotavlja kvalitetne izdelke, profesionalno montažo, redno vzdrževanje in lastno servisno službo, ki je vedno na razpolago uporabniku in ga nikoli ne pusti samega.

V okviru lastnega energetskega raziskovalnega inštituta STROJ (ERIS), ki deluje v okviru Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS pod številko 2539 z dne 7. marca 2007, se izvajajo testi za nove produkte podjetja, ki so naravnani k učinkovitemu ravnanju izrabe obnovljivih virov energije.

Sončni kolektorji

Kolektorji **STROJ** dosegajo 95-odstotni izkoristek, so ploščati, absorpcijska plošča ima visok selektivni premaz, in dvojno prizmatično steklo (izredno visoko sprejemanje sončnih žarkov in odpornost prosti udarcem) in so v primerjavi z vakuumskimi kolektorji v prednosti. Namreč v vakuumskih kolektorjih se pri nizkih zimskih temperaturah nabira srež, ki se zaradi vakuuma v cevi, ki je dober izolator, ne more staliti. Kolektor **STROJ** se v zimskem času odtali pri minimalnem sončnem sevanju, tudi zaradi kovinskega robu, ki ga sonce ogreje. Podjetje **STROJ** je v okviru energetskega razvojnega inštituta primerjavo ploščatih in vakuumskih kolektorjev spremljalo tri leta. Primerjave so utemeljene in dokazljive na praktičnih primerih, ki se lahko pogledajo na sedežu podjetja STROJ v Dvorski vasi. S kolektorji Stroj se dosega do 35 odstotkov večji izkoristek v primerjavi z vakuumskimi na bruto površino inštaliranih kolektorjev.

V podjetju STROJ izdelujejo tudi sončne kolektorje z vgrajenim 140-litrskim bojlerjem za ogrevanje sanitarne vode. Primerni so za

1 Sončni kolektor z vgrajenim hranilnikom toplote. **2** Sončni kolektor, dvojna toplotna zasteklitev, dvojna toplotna izolacija, prizmatično steklo

vrtni tuš, v planinskih postojankah, v počitniških hišicah, kjer ni drugih virov energije, lahko se priključijo tudi na hišno omrežje.

Kombinirani kotli

Srce ogrevalnega sistema **STROJ** je kombinirani kotel, v katerem ima prednost sončna energija, ki ogreva vodo na dnu kotla, kjer je najhladnejša. Če je voda v tem delu dovolj segreta, se po naravnem zakonu sama dviga navzgor in začne ogrevati vodo, ki gre po radiatorjih, kakor tudi vodo v sanitarnem bojlerju. Če je ta "sončna voda" dovolj ogreta, gorilnik samodejno ugasne, če ni, se samodejno vklopi oljni, plinski gorilec, se zakuri z drvimi v spodnjem delu kurišča ali se aktivira gorilec na pelete ali sekance.

V ponudbi so kotli iz visoko kvalitetne inox nerjavne pločevine, v kombinaciji sonce, olje ali plin, biomasa - polena, peleti ali sekanci. Značilnost kotlov je dvojno kurišče (zgornje olje ali plin, spodnje biomasa) z ločenima izhodoma, kar predstavlja enostavnost in ekonomičnost, zavzamejo zelo malo prostora, z njimi pa dosegajo do 95-odstotni izkoristek.

Po želji oziroma potrebi je vse kotle možno priklopiti tudi na toplotno črpalko.

Novost v ponudbi so lesno uplinjevalni kotli, prav tako iz visoko kvalitetne inox pločevine, s katerimi dosegajo visok izkoristek izgorevanja - do 93 odstotkov. Gorilna komora je iz silicijevega karbida, izgorevanje z majhnim deležem CO₂. Nalagalni prostor za polena pa zagotavlja daljši čas gorenja, tudi do 12 ur. Vsi kotli na biomaso imajo vgrajen samovžig polen, kar poenostavi kurjenje. Dimna loputa v glavnem kurišču kotla se ob odpiranju vrat avtomatsko odpre, s tem je preprečeno, da se ne pokadi iz nalagalnega kurišča.

Pri kurjenju z drvimi je zelo priporočljiv dodatni akumulator toplote, katerega namen je, da vanj shranimo energijo, ki je imamo v določenem času preveč, ter jo uporabimo, ko jo potrebujemo.

- 1 Kombinirani kotel s HT kombiniranimi kotli: sonce, olje ali plin, trda goriva, dvojno ločeno kurišče, (polena) s hranilnikom toplote ali brez. Dva dimna izhoda iz kotla. Na vse kotle je možnost dodelati gorilec na pelete
- 2 Zalogovnik, akumulator toplote

Ogrevalni sistem STROJ

Vedno imajo prednost naravni fizikalni pogoji, pravilo je enostavnost in funkcionalnost povezanosti v celotni ogrevalni sistem. Vroča voda je lažja kot mrzla, ta fizikalni zakon narave je osnova sistema. Ne potrebujemo dodatnih avtomatskih naprav in črpalk, ker vsak dodatni element podraži sistem ogrevanja, možnosti za okvare so večje. Namreč narava vedno zna uravnati razmere s svojimi zakonitostmi.

Ko se kolektorji ohladijo, ko ni sončnega sevanja (v zimskem ali letnem času), voda iz kolektorjev takoj izteče v ekspanzijsko posodo in ni nobene možnosti, da bi v zimskem času zmrznila in jih poškodovala. **Posledično temu ni potrebno dodajati tekočine proti zmrzovanju.** Voda se vrne takoj, kadar je sonce dovolj močno, nazaj v kolektorje in sistem je v celoti ponovno v delovanju. Na ta način je preprečeno, da bi se voda v kolektorjih ohlajala na zunanjo temperaturo. Če predpostavljamo, da je v

teku dneva teh temperaturnih sprememb več (sončno-oblačno, se energetske prihranki izdatno povečajo.

V ogrevalnem sistemu se uporabljajo tanjše cevi, kar pomeni manj toplotnih izgub, poveča se izkoristek in prinaša ekološko neoporečnost.

Prav tako se voda umakne iz sončnih kolektorjev tudi takrat, ko zmanjka elektrike. Tako je onemogočeno, da bi voda v kolektorjih zavrela.

Solarni sistem lahko ogreva samo sanitarno vodo ali pa ga vključimo v celovit sistem in s pomočjo sočne energije ogrevamo tudi radiatorje, kar poteka preko peči, kar pomeni, da gre radiatorska voda naravnost v kolektorje in nato v dno peči, posledično temu ni potreben toplotni izmenjevalec, izkoristki se povečajo. Z uporabo kombinirane ogrevanja lahko pokrijemo kar 70 odstotkov letnih potreb po toploti.

Sobni kamini

Podjetje STROJ nudi tudi sobne kamine, ki omogočajo enostavno in ekonomično kurjenje.

Zagotavljajo počasno gorenje, tudi do 11 ur, do 90-odstotni izkoristek izgorevanja, predvsem zaradi vgrajenih kanalov v kurišču in dimnem priključku kamina. Za uporabnika pa je zelo pomembno, da se steklo kamina ne zakadi in ga pravzaprav ni potrebno čistiti, za kar so v podjetju Stroj razvili posebno tehnologijo izdelave kamina.

Kamin po želji kupca omogoča tudi ogrevanje sanitarne vode in radiatorjev.

Nudijo tudi vložke kaminov za vgradnjo, s katerim si sobni kamin stranka po želji oblikuje sama.

Podjetje STROJ odlikuje inovativno reševanje tekočih individualnih posebnosti, ki stalno izpopolnjujejo nešteto izboljšav in patentov. Znanje omogoča stalno izpopolnjevanje ogrevalnih sistemov, strokovno montažo, zanesljivost obratovanja in tekoče vzdrževanje in servisiranje delujočih sistemov.

ENERGIJA JE ŽIVLJENJE - UJEMIMO ŽIVLJENJE

30-letna tradicija na področju izkoriščanja sončne energije in ogrevanja

- sončni kolektorji, dvojna toplotna zasteklitev, dvojna toplotna izolacija - 60 mm, prizmatično steklo, najnovejši selektivni premaz absorpcijskih plošč
- brez dodatkov proti zmrzovanju
- sončni kolektorji z vgrajenim sanitarnim bojlerjem
- kombinirani kotli: sončna energija, olje ali plin, biomasa: polena, peleti, sekanci,
- lesno uplinjevalni kotli
- zalogovniki, akumulatorji toplote
- sobni kamini
- celovit sistem ogrevanja - od projekta do izvedbe "na ključ", varčnost, zanesljivost, učinkovitost
- slovenski proizved, lastna tehnologija

**ENERGIJSKA
TEHNIKA, d. o. o.**
Dvorska vas 31 c,
4275 Begunje

Telefon:
04/53 33 070
e-pošta:
franc.stroj@siol.net,
http://www.stroj-si.com

BOLJŠA IZOLATIVNOST – VEČJI PRIHRANEK

BOLJŠA IZOLATIVNOST – MANJŠA DEBELINA

BOLJŠA IZOLATIVNOST – VEČJI PRIHRANEK

BOLJŠA IZOLATIVNOST – MANJŠA DEBELINA

KNAUF INSULATION visoko izolacijski fik iz steklene volne UNIFIT 032 zdaj tudi z izboljšano toplotno izolativnostjo ($\lambda = 0,032$):

- za vse aplikacije mehkih izolacij (poševne strehe, predelne stene, ...),
- omogoča večji prihranek pri energiji,
- omogoča vgradnjo nižjih debelin izolacije (zlasti v primeru pomanjkanja prostora),
- izboljšuje kakovost zraka v prostoru,
- ne vsebuje fenol formaldehidnih veziv,
- je prijeten za rokovanje, ne draži kože in se ne praši.

PREPOROČAMO ZA IZOLACIJO

podstrešij	predelnih sten	skeletnih konstrukcij
------------	----------------	-----------------------

Knauf Insulation, d.o.o., Škofja Loka

svetovanje@knaufinsulation.com

telefon 04/ 5114 105

www.knaufinsulation.si

KNAUF INSULATION
verojno z energijo zdaj!

with **ECOSE**
TECHNOLOGY

Vaša nova streha - sodobna kovinska kritina METRAPAN

LASTNOSTI KRITIN METRAPAN

- Od slemena do žleba v enem kosu.
- Na voljo z izolacijo, s filcem ali brez.
- Estetski videz klasičnega strešnika ter trapezni profil.
- Široka uporabnost - montaža na objekte z nakloni vse od 6 stopinj naprej.
- Lahka kritina, ki tehta le 6-7kg/m².

RAZLOGI ZA NAKUP

- **Kakovost** - streha je narejena iz jeklene, pocinkane barvane pločevine.
- **Trajnost** - plošče imajo 50- in večletno življenjsko dobo.
- **Vgrajena izolacija** - prihrani vaš denar za ohlajanje objekta poleti in gretja pozimi. Hkrati objekt zvočno izolira in preprečuje kondenzacijo.
- **Odpornost na točo** - streha zanesljivo varuje hišo pred točo, dežjem, snegom, vetrom, soncem.
- **Enostavna montaža** - zamenjava strehe z izoliranimi ploščami Metrapan ne zahteva posega v obstoječe ostreže (brez deskanja in dodatnega letvanja ter izvedbe zračnega mostu), kar pa bistveno zmanjša stroške.

DODATNE UGODNOSTI

- Brezplačno svetovanje o izbiri ustreznega tipa strešne kritine.
- Brezplačen ogled strokovnjaka na terenu.
- 5 % popust na krovsko kleparske izdelke ob nakupu katerekoli strešne kritine.

Kovinska streha od slemena do žleba v enem kosu

Trapezni profil s 3 cm izolacije iz poliuretana

Strešna kritina **ZASTONJ!**

Vse, kar potrebujete, je:

- Vsaj 300 m² razpoložljive strešne površine.
- Možnost oddaje strehe v najem vsaj za 20 let.

Za več informacij se obrnite na Meltal IS d.o.o.:
Ljubljana: 01/530 34 04; Slovenja vas: 02/788 01 70

www.

.si

Prodaja: Meltal IS, d. o. o., Gosposvetska c. 84, Maribor
T: 02/235 01 02, F: 02/235 01 01, e-pošta: info@meltal.si

Meltal IS, Slovenja vas pri Ptujju,
T: 02/788 01 70, F: 02/788 01 76

Meltal IS, Ljubljana Črnuče,
T: 01/530 34 08, F: 01/530 34 12

Deset dni za prenovo vaše kopalnice

Obiščite nas v prenovljenem salonu v 1. nadstropju.

SALON KOPALNIŠKE OPREME IN PLOŠČIC SALON KUHINJ IN VRAT LESNA

Pri nakupu nad € 2.000 vam podarimo fotelj Ball. Akcija traja do 31.10.2011.

www.rpi.si

POSLOVNA CONA
ŽIROVNICA

Zgodnji
investitorji
prihranite!

99 €/m²

Komunalni prispevek v ceni!

- Komunalno opremljena zemljišča
- Zeleno, stimulatívno okolje
- Odlične prometne povezave
- Možnost oblikovanja parcelnih enot
- Celovita podpora pri izpeljavi investicije
- Konkurenčna cena
- Komunalni prispevek plačan

PROJEKT RAZVIJA:

 RP investicije

PROJEKT FINANCIRA:

 VOLKSBANK

KONTAKT:

RP investicije d. o. o.
Poslovna cona A 2
SI-4208 Šenčur

T 04 279 1800
M 051 343 200
F 04 279 1880
pczirovnica@rpi.si

V septembru vas vabimo na **srečanje podjetnikov, ki iščejo ugodne investicijske priložnosti.**

Srečali se bomo v **sredo, 28. septembra, ob 16. uri v Žirovnici.**

Za **brezplačno rezervacijo** in vabilo naprošamo, da pokličete na telefonsko številko **04 279 18 26**
ali nam pišete na **pczirovnica@rpi.si**

IZOLIRANJE KLETNIH STEN

Zunanja kletna stena kot tudi vsi drugi elementi stavb, ki so v stiku z vlažno zemljo ali celo pod nivojem podtalnice, se gradijo vodotesno, kar pa za prijetno bivalno ugodje ne zadostuje.

Hidroizolacijski sloj ogrevanih in neogrevanih kletnih prostorov za ugodje bivanja obdamo s slojem toplotne izolacije iz ekstrudiranega polistirena (XPS), ki ustreza zahtevam vgradnje pod nivojem terena (foto 1).

Zakaj toplotno zaščititi stene v zemlji? Tako

- zagotovimo temperaturno stabilnost v prostoru,
- preprečimo rosenje na hladni notranji površini stene,
- zaščitimo hidroizolacije pred mehanskimi poškodbami,
- zaščitimo hidroizolacijo pred temperaturnimi vplivi in s tem podaljšamo njeno trajnost.

ENERGIJSKI ŠČIT stene pod nivojem terena predstavljajo toplotno izolacijske plošče **FIBRANxps 300-L**, ki imajo ustrezne tehnične karakteristike za to namembnost.

Plošče FIBRANxps 300-L so površinsko gladke z deklarirano tlačno trdnostjo 300 kPa (tlačna trdnost plošč ob 10-odstotni deformaciji je več kot 30 ton/m²) ter minimalnim vpijanem vlage tako pod vplivom difuzije kot pri potopitvi. Robovi plošč so stopničasto oblikovani (L-rob), da preprečijo linijske toplotne mostove (povečan prehod toplote) na mestih medsebojnega stika.

Stopničasto izvedeni robovi plošč **FIBRANxps 300-L** tudi preprečijo zasipnemu materialu dostop do hidroizolacije in s tem hidroizolacijo posledično obvarujejo pred poškodbami.

Postopek nameščanja toplotne izolacije kletnih sten

Plošče se nameščajo na ravno in čisto hidroizolirano površino tesno drugo poleg druge, z vrstičnim zamikom. S toplotno izolacijskimi ploščami **FIBRANxps** se pazljivo obloži celotna površina zasute stene, vključno z bočnimi stranmi temelja.

Neogrevane podzemne konstrukcije, kot so svetlobni jaški (foto 2), terase, hladne sosednje stavbe in druge posamezne konstrukcije, morajo biti od ogrevanega dela objekta oddvojene oz.

Na konkretna vprašanja odgovarjamo preko tel. **07/39 39 525** ter el. pošte **nasvet@fibran.si**.

Foto 1

Foto 2

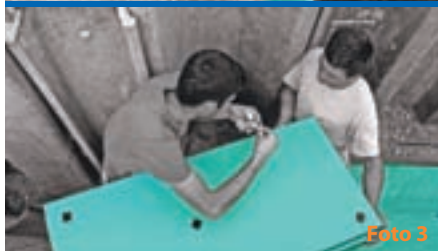

Foto 3

Foto 4

VEČ O IZOLACIJI KLETNIH STEN TER USTREZNIH PROIZVODIH ZA DRUGE NAMENE UPORABE NAJDETE NA SPLETNI STRANI **WWW.FIBRAN.SI**.

izolirane, da na teh delih preprečimo povečan prehod toplote in ostale nezaželene posledice tovrstnih toplotnih mostov.

FIBRANxps se na hidroizolacijsko podlago namesti s pomočjo lepilnih blazin iz butilne gume **FIBRANstick** (foto 3, foto 4) ali pa se uporabi ustrezna lepilna pena. Toplotno izolacijske plošče, ki bodo nameščene pod nivojem podtalnice, je potrebno lepiti po celotni površini.

Debelina toplotne izolacije

Minimalna debelina toplotne izolacije sten ogrevanih kletnih prostorov se določi po pravilniku (okoli 12 cm), medtem ko se pri nizkoenergijskih stavbah, še posebej pa pri pasivni hiši, debelina podzemne izolacije precej poveča. Za **nizkoenergijske objekte**, kjer je potrebna debelina izolacije več kot 20 cm, se izolacija sme polagati dvoslojno. Medsebojno lepljenje plošč se izvede po celotni površini ali v pasovih po vertikalni smeri za nemoten odvod morebitne vode.

Zasute stene neogrevanih prostorov se zaščiti z minimalno debelino izolacije **FIBRANxps 300-L**, ki služi kot mehanska zaščita hidroizolaciji in hkrati minimalna

toplotna zaščita, s katero preprečimo rosenje in nastanek plesni na stenah kletnih prostorov.

Za zeleno toplotno učinkovitost kletnih sten moramo posebno pozornost posvetiti:

- medsebojnemu stiku plošč, da ne omogočimo povečanega prehoda toplote na spojih,
- izvedbi na prehodu med izolacijo kletne stene in fasadnega cokla,
- izvedbi na prehodu med izolacijo temeljev objekta in kletne stene,
- izolaciji vogalov in kotov,
- detajlom toplotne izolacije instalacijskih prebojev in neogrevanih jaškov,
- spojem ogrevanega in neogrevanega dela objekta ...

V zemlji, kjer je prisotna vlaga in občasno tudi voda, hidroizolacija in **FIBRANxps** delujeta povezano; objekt mora biti proti vdoru vode zaščiten s hidroizolacijo, le-ta pa mora biti mehansko zaščiten s trdno in trajno učinkovito toplotno izolacijo. S kombinacijo hidroizolacijskega in nevpojnega toplotno izolacijskega sloja, kot je **FIBRANxps**, tako hidroizolacija kot konstrukcija ohranjata trajnost, zaščitenemu elementu pa je dodatno zagotovljena toplotna stabilnost.

fibran[®]xps

ENERGIJSKI ŠČIT.

**NOVO
V KRANJU**

DOM
trade

topdom
skupina
Za male in velike mojstre.

**keramika
barve
fasade
suhomontažni sistemi
gradbeni material
orodje
vrtni program**

Dnevi odprtih vrat prodajnega centra Kranj

Ulica Mirka Vadnova 2

Predstavitve bodo potekale od 10^h do 18^h

**od 26.9
do 30.9**

**orodje
za vrt in dom**

**ponedeljek
26.9.**

suhomontaža

**torek
27.9.**

**keramika in
pečarstvo**

**sreda
28.9.**

barve

**četrtek
29.9.**

fasade

**petek
30.9.**

GARDENA

**HITACHI
POWER TOOLS**

TRUSO

EUGEN NÖLLE

PERLES

KNAUF

KNAUF INSULATION

URSA

VELUX

MAPEI

KEMA

URZLN codex X

weber

JUB

HELIOS

belinka

SIGMA COATINGS

dekorid

3M

CAPAROL

weber

ROFAX

JUB

Domtrade d.o.o., Žabnica, Zlatarska 68, Žabnica

PC Žabnica:
trgovina: 04 23 19 200,
keramika: 04 23 19 208,
fax: 04 23 19 206,
e-mail: info@domtrade.si

PC Lesce:
trgovina: 04 53 02 230,
keramika: 04 53 02 238,
fax: 04 53 02 231,
e-mail: info.lesce@domtrade.si

PC Kranj:
trgovina: 04 20 10 002,
keramika: 04 20 10 003,
fax: 04 20 10 007,
e-mail: info.kranj@domtrade.si

Žimnice, o katerih sanjate podnevi

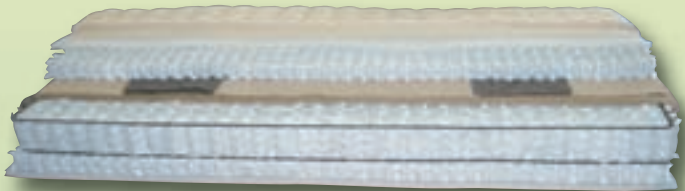
ALI SLABO SPITE?!

VAS ZJUTRAJ BOLI HRBTENICA?!

**LASTNA PROIZVODNJA
Z VEČ KOT 150 LETNO TRADICIJO!**

Patentiran, nežen dotik na vsak košček telesa, pravilna opora in povečano udobje, dodatna masaža za sproščujoč in blagodejen učinek na psihofizično stanje, idealna mikroklima, naravno!

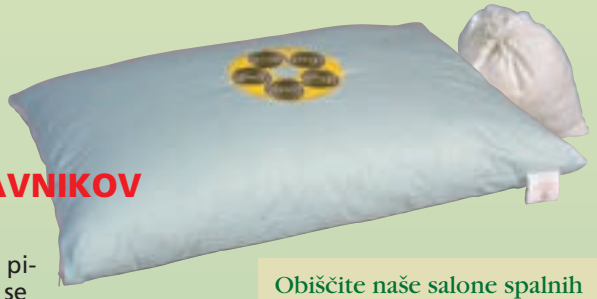
LEŽIŠČE POMEMBNO VPLIVA NA ZDRAVJE!
Med spanjem se telo psihofizično regenerira in krepi imunski sistem. Ker tretjino življenja prespimo, je pravilna izbira ležišča zelo pomembna. Pomanjkanje kvalitetnega spanja namreč vpliva na porast tveganja k visokemu krvnemu tlaku, nevarnosti srčnih bolezni,... poslabšanje zdravstvenega stanja. Zato skrbno izberite svoje ležišče, ki mora telesu omogočati čim bolj ergonomsko lego in vsebuje certificirane ter pravilno obdelane materiale, ki niso škodljivi zdravju.

**NAJDRAŽJE LEŽIŠČE NI NUJNO
NAJBOLJŠE!**

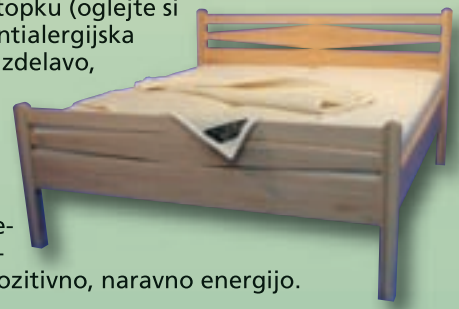
Najdražji materiali niso primerni za vsakogar, zato se nakup ležišča brez kvalitetnega strokovnega svetovanja lahko spremeni v pravo nočno moro. Ležišča različnih ponudnikov so si po opisu zelo podobna; 100% latex, hladno pihana, spominska pena, TFK žepkasto, klasično vzmetenje,... tako da se lahko hitro zgodi, da namesto ležišča, ki nam bo odpravilo težave, kupimo ležišče, ki nam jih lahko povzroči.

**Vzglavniki
od 6 € dalje
in TEST VZGLAVNIKOV**

ZAKAJ JE SLOVENSKA POSTELJA NAJBOLJŠA IZBIRA?

Vsak človek je edinstven ter ima svoje potrebe in želje, zato je pri pravilni izbiri ležišča individualno svetovanje ključnega pomena. Najprej vam bomo prisluhnili, nato pa strokovno svetovali pri izbiri ležišča, posteljnega okvira, letvenega dna, odej in vzglavnikov. **NAŠA BOGATA PONUDBA, Z NAJVEČJO IZBIRO LEŽIŠČ IN ZAGARANTIRANIMI NAJNIŽJIMI CENAMI ZA ENAKO KVALITETO, VSEBUJE ŠE NEKAJ VEČ:** 100% bio naravna ležišča, ekskluzivna masažna ležišča, ki so nastala v sodelovanju z medicinsko stroko, ležišča iz stoodstotne naravne volne, obdelane po bio postopku (oglejte si film na naši spletni strani: www.postelja.com), antialergijska ležišča, ležišča iz spominskega lateksa, unikatno izdelavo, nestandardne dimenzije, servisiranje tudi po desetletnem obdobju garancije,... **NAŠA LEŽIŠČA NISO SAMO KVALITATIVNO CERTIFICIRANA, AMPAK TUDI NAGRAJENA!** Ker se zavedamo, da iverni izdelki pogosto vsebujejo zdravju škodljive snovi, so Slovenske postelje izdelane iz 100% masivnega, skrbno obdelanega naravnega lesa, izključno slovenskega porekla in s pozitivno, naravno energijo.

**PRIDITE PO NASVET IN SKUPAJ BOMO PRAVILNO IZBRALI:
IZKORISTITE SEJEMSKJE UGODNOSTI DO 30. 9. 2010!**

Obiščite naše salone spalnih sistemov z največjo izbiro in strokovnim svetovanjem!

BEGUNJE
Zapuže 10 B
(Bivša tovarna Sukno)
Tel.: (04) 532 57 75

KRANJ
Cesta talcev 67
(PC Lisjak, 1. nadstropje)
Tel.: (04) 231 67 61

DOMŽALE
Ljubljanska cesta 81
Tel.: (01) 722 00 28

IJUBLJANA BEŽIGRAD
Peričeva ulica 21
(Bežigrajski dvor)
Tel.: (01) 280 67 90
Pokličite za parking!

IJUBLJANA ŠENTVID
Prušnikova 95
(Bivši Galant - v stavbi NLB Banke)
Tel.: (01) 513 37 40

MODRA ŠTEVILKA
080 14 99

www.postelja.com

Trgodom No. 1, d.o.o.
Zapuže 10 B
4275 Begunje na Gorenjskem

Brezskrbnost domače topline

Vsem novim najemnikom plinohrama zagotavljamo brezplačno postavitve plinohrama, brezplačen priklop plina do hiše ter brezplačno vzdrževanje in servisiranje.

Tudi z nakupom utekočinjenega naftnega plina pridobite Zlate točke ugodnosti!

vsake 3
mesece bomo
izzrebancu*
**brezplačno
napolnili
plinohram**

080 22 66 • Lokalni predstavnik g. Demšar 040 177 977

* V žrebu lahko od 1. 3. 2011 do 31. 12. 2011 sodelujejo vsi novi najemniki plinohrama. Več preberite na www.petrol.si/napolni-plinohram

PETROL

Energija za življenje

VRHUNSKI BOBNARSKI SPEKTAKEL SVETOVNO ZNANE SKUPINE

PERCOSSA

VEBELS OF RHYTHM

VELIKA EVROPSKA TURNEJA

LJUBLJANA / HALA TIVOLI

SREDA, **12. 10. 2011** ob 20h

AMC
STUDIO
Concert & Event Management

Predprodaja vstopnic: Hala Tivoli, PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, MERCATOR – M holidays, Hiše vstopnic Citypark LJ, Europark MB in Citycenter CE, Kiosk Delo, 3dva trafike, Pošta Slovenije
Internetna prodaja: SLOKONCERTI.SI, EVENTIM.SI // **TELEFONSKA PRODAJA:** 01 420 5000

Vrtiljak poklicev je kolo tvoje sreče

Vabljeni na prireditev Vrtiljak poklicev, kjer lahko bodoči dijaki, starši in vsi drugi spoznate paleto strokovnih in tehničnih poklicev z dobro možnostjo za zaposlitev. Vstop je prost.

Pod pomenljivim geslom 'Vrtiljak poklicev je kolo tvoje sreče' bo 13. oktobra med 9. in 17. uro v Dvorani Zlato polje v Kranju sejemska predstavitev različnih poklicev. Gorenjske srednje šole (Ekonomsko gimnazija in srednja šola Radovljica, Ekonomsko storitveni izobraževalni center Kranj, Srednja gostinska in turistična šola Radovljica, Srednja šola Jesenice,

Šolski center Škofja Loka in Tehniški šolski center Kranj) bodo s podrobnimi predstavitvami na različnih stojnicah skušale udeležencem približati posamezne poklice. Predstavljeno bo petnajst različnih poklicnih področij, ki se še posamezno delijo na številne poklice. Šolam se bodo pridružili tudi uspešni posamezniki ali delodajalci, ki opravljajo delo v predstav-

ljenih poklicih. Otrokom, staršem, strokovnim delavcem in drugi zainteresirani javnosti bodo skupaj s šolami ponudili dodatne informacije o tem, kako poteka delo v posameznem poklicu. Poleg tega se bodo obiskovalci sejemske prireditve v marsičem lahko tudi praktično preizkusili in ustvarjali izdelke, vezane na poklice. Tako bodo udeleženci na enem mestu, v enem dnevu lahko spoznali paleto poklicev in si olajšali izbiro poklicne poti.

Pobuda za Vrtiljak poklicev je v okviru projekta MUNUS 2 (promocije poklicnega in strokovnega izobraževanja), ki je tudi organizator dogodka, prišla s strani svetovalk gorenjskih srednjih šol in njihovih kolegov, ki zadnja leta beležijo upad pri vpisu na poklicne in strokovne šole. Dejstva, da gre za poklice, pri katerih ni skrbi za kasnejšo zaposlitev, da povpraševanje po določenih poklicih celo narašča in takšno šolanje ni ovira za nadaljnji študij, so jih spodbudila k temu, da jih podrobneje predstavijo in osnovnošolcem tako ponudijo dodatno možnost, da ugotovijo, kaj jim je blizu in kje bi lahko bili poklicno uspešni. Namen je prikazati dobre strani poklicnega izobraževanja, s katerim si po končanem šolanju mladi lahko odprejo dobre možnosti za zaposlitev.

Na sejmski prireditvi bo sodeloval tudi Zavod za zaposlovanje republike Slovenije, ki bo na svoji stojnici obiskovalcem delil informacije o zaposljivosti po posameznih poklicnih področjih.

Prireditev bo popestril bogat zabavni program, na katerem bodo nastopili harmonikar, plesna skupina in raper Zlatko, ki bo vodil tudi nagradno igro na temo poklicev.

Vzporedno s sejmom bosta potekali tudi predavanji. Ob 12. uri bo Miha Lovšin iz Centra za poklicno izobraževanje Ljubljana v predavalnici Tehniškega šolskega centra Kranj predstavil trende v poklicnem usmerjanju, ob 13. uri pa bo sledilo predavanje Dubravke Furar in okrogla miza z delodajalci, z naslovom Izbira poklica in svet dela.

KONZORCIJ ŠOLSkih CENTROV
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
TEHNIŠKI ŠOLSki CENTER KRANJ

VRTILJAK POKLICEV

Dvorana Zlato Polje

13. 10. 11

9.00 – 17.00

VRTILJAK POKLICEV JE KOLO TVOJE SREČE!

Zabavni del:

9.00: nastop harmonikarja
10.20 in 12.00: **Zlatko** (glasbeni nastop in nagradna igra)
13.30: nastop plesne skupine

Strokovni del:

12.00: Trendi v poklicnem usmerjanju
(predavanje g. Mihe Lovšina, CPI Ljubljana)
13.00: Izbira poklica in svet dela
(predavanje ga. Dubravke Furar in Okrogla miza z delodajalci)

Poklicno področje:

Elektrotehnika, računalništvo, mehatronika, ekonomija, mediji, lesarstvo, okoljevarstvo, strojništvo,	gostinstvo, turizem, gradbeništvo, frizerstvo, zdravstvo, predšolska vzgoja, logistika, avtoservisna dejavnost
---	--

Ekonomsko-storitveni izobraževalni center Kranj
Ekonomsko gimnazija in srednja šola Radovljica
Srednja gostinska in turistična šola Radovljica
Tehniški šolski center Kranj
Šolski center Škofja Loka
Srednja šola Jesenice

Avtorica plakata je Andreja Korošec, dijakinja 3. letnika EGSS Radovljica.

V Slogi je moč

Zadruga Sloga je od nastanka pred petdesetimi leti do danes s svojimi člani, kmeti s širšega območja Kranja in v zadnjem času s pridruženimi z drugih območij Slovenije, pustila pečat v razvoju kmetijstva, skrbi za kmeta in ohranjanju podeželja.

V počastitev petdesetletnice Kmetijsko gozdarske zadruge Sloga in 110-letnice združništva na Kranjskem bosta ob jubileju izšla zbornik pa tudi aktualna zložanka, kaj v Slogi delajo danes, na katerih lokacijah delujejo ... V jesenskih dneh bodo pripravili tudi praznovanje s sprevedom, v katerem bodo prikazali razvoj kmetijstva od motike do kombajna. Krenila bo izpred Doma krajanov na Primskovem do sedeža Sloge na Šucevi ulici, kjer bo kulturni program. Zbornik pa pravzaprav odkriva zgodovino združništva na tem območju z začetkom v zadnjih desetletjih 19. stoletja vse do danes. Je pregled silovitega razmaha združništva z odpiranjem

kreditnih in specialnih kmetijskih zadrug, vezanih na manjši poslovni okoliš, od leta 1897 ustanovljene prve zadruge na našem območju v Zgornji Besnici do v letu 1961 ustanovljene Kmetijske gozdarske zadruge Sloge. Zadruge, grajene na podlagi veljavnih združničnih zakonov, so skozi različne oblike družbenih ureditev v času med vojnama in po vojni pa do danes doživljale številne preobrazbe. Vedno pa so člane povezovali skupni interesi. Pospeševanje in razvoj kmetijstva v obliki izobraževanja in svetovanja, izvajanja socialne politike, varčevanja, kreditiranja pridelave, skupnega nastopa na trgu v segmentu odkupa in prodaje, skupne os-

krbe člani uresničujejo v združništvu.

Kot poudarjajo, v kmetijsko vrtnarskih in tehničnih centrih po Sloveniji v Slogi še danes sledijo nalogam združništva z odkupom in prodajo pridelkov, živine in lesa; s preskrbo kmetij z osnovnim kmetijskimi proizvodi za proizvodnjo in dodanim segmentom kmetijske mehanizacije, rezervnih delov in servisnih storitev. Vstop Slovenije na trg Evropske unije je zadrugi omogočil partnersko vključevanje na globalni trg, vendar pa jih optimizem in zadovoljstvo spodbujata tudi v zbuženem zavedanju domačega potrošnika, da je hrana, pridelana na domačih tleh, zdrava in pridelava pomembna za samooskrbo. S. K.

**KMETIJSKO VRTNARSKI CENTRI,
KMETIJSKO TEHNIČNI CENTRI,
KMETIJSKE TRGOVINE PO SLOVENIJI**

SLOGA 50 let

PRODAJA IN SERVIS KMETIJSKE MEHANIZACIJE

ODKUP IN PRODAJA PRIDELKOV IN LESA

TRGOVINA ZA KMETOVALCE IN VRTIČKARJE

KŽK KMETIJSTVO - POLJEDELJSTVO IN ŽIVINOREJA

VETERINARSKA AMBULANTA

**KVC SLOGIN VRT KRANJ,
KVC SLOGA Naklo,
KTC SLOGA Šenčur,
KTC SLOGA Beltinci,
KVC SLOGA Šmarje pri Jelšah,
KTC SLOGA Novo mesto,
KT SLOGA Šikole,
KT SLOGA Lovrenc na Dravskem polju**

KŽK
KŽK, kmetijstvo, d.o.o.
Sučeva ul. 27, Kranj

VETERINARSKA AMBULANTA KŽK, d.o.o.
Sučeva ul. 27, Kranj

MLEKOP
DRUŽBA ZA ODKUP IN PRODAJO
SLOVENSKEGA MLEKA
www.mojemleko.si
Mlekop, Združene kmetijske zadruge d.o.o.,
SUČEVA ULICA 27, 4000 KRANJ

www.sloga.si

Hruševa rja

Kdo ne pozna užitka, ko pri nabiranju gob zagleda jurčka? Naši gozdovi so poleti in jeseni polni nabiralcev gob. Precej manj pa smo veseli, če na hruševih listih opazimo oranžno rdeče pege. V obeh primerih gre za glive, samo da je jurček okusna goba, pege na hruševih listih pa povzročajo okužba s hruševim rjo, ki ji strokovno rečemo *Gymnosporangium sabiniae*. Gliva je parazit, ki poleg hrušk zajeda tudi smrdljivi brin (*Juniperus sabina*) in gojene oblike *Juniperus chinensis* in *Juniperus virginiana*, ne pa *Juniperus communis*. Sadjarji vse te vrste brina obravnavajo kot vmesne gostitelje hruševe rje, ker gliva na njih prezimi in spomladanske okužbe hrušk izvirajo iz njih.

Spomladi veter prenese trose glive z brina na liste hrušk, kjer v primerno vlažnih razmerah kalijo in okužijo liste. Micelij glive se razvije v listih in kot simptomi se pokažejo najprej rumene, nato oranžno rdeče okrogle pege, ki so lepljive in na njih lahko opazimo črne pike. Na spodnji strani listov se pod pegami razvijejo rdeče in debele kraste. V poznem poletju (avgusta in septembra) se razvijejo stožčasta plodišča glive, debela več milimetrov. V plodiščih so trosi, ki se z vetrom prenesejo na grme smrdljivega brina, kjer se gliva dalje razvija. Okužene brinove vejice nabreknejo, čez dve leti pa se pokažejo rjave nagubane bradavice. Ob dežju se napihnejo v rumeno rjave jezičke. Tako bradavice kot jezički so sprijeti trosi. Z vetrom se trosi prenesejo na hruške.

Čeprav so okužbe s hruševim rjo zelo opazne, ne povzročajo zelo velike gospodarske škode. Zatiranje pa je potrebno, če se močne okužbe pojavljajo vsako leto in je na enem listu več kot pet peg. V takem primeru hruške škropimo ob začetku cvetenja z ustreznimi kemičnimi sredstvi za varstvo rastlin (fungicidi). Med registriranimi fungicidi za zatiranje te bolezni imamo na razpolago sredstvo Duaxo koncentrat, ki vsebuje aktivno snov difenokonazol. Pripravek Duaxo koncentrat je sistemski fungicid, ki ima preventivno in kurativno (zdravilno) delovanje. Uporablja se ga v odmerku 12 ml/5L oziroma 1,1 l na višinski meter krošnje/ha. Najvišji dovoljeni odmerek pri enem tretiranju ne sme presegati 3,3 l/ha. S tretiranjem začnemo od cvetenja dalje v presledkih od 10 do 14 dni. Pripravek smemo uporabiti največ trikrat v rastni sezoni. Pri pravilni uporabi v navedenih odmerkih sredstvo ni strupeno (fitotoksično) za rastline. Karenca ali čakalna doba za hruške je 14 dni; torej mora od zadnjega škropljenja do obiranja hrušk preteči najmanj 14 dni. Pri tretiranju z omejenim pripravkom moramo upoštevati tudi predpise s področja varstva voda. Sredstva ne smemo nanašati 15 m florisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m florisne širine od meje brega voda 2. reda. Širjenje bolezni preprečujemo tudi z odstranjevanjem vmesnih gostiteljev (brinov) ter obtrganjem in sežiganjem napadenih listov. Jeseni odpadlo listje pograbimo in sežgemo.

Marija Urankar, univ. dipl. ing. agr., BC Naklo

Značilna pega na zgornji strani hruševega lista

Plodišča glive *Gymnosporangium sabiniae* na spodnji strani hruševega lista

Žalna dekoracija na B

V floristiki je posebej tematsko zasnovana žalna dekoracija. V Sloveniji imamo tradicijo, da se od pokojnikov poslovimo s cvetličnimi žalnimi dekoracijami. Da bi se cvetličarji dodatno izpopolnili v izdelovanju teh dekoracij, smo na Biotehniškem centru Naklo organizirali tretje certifikatno izobraževanje Evropski florist 1. stopnje, na temo Žalna floristika. Izobraževanje je potekalo 11. in 12. septembra v sodelovanju s Floweracademy iz Nizozemske. Tako smo udeležencem predstavili različne tehnike izdelovanja in oblik žalnih aranžmajev Lucas Jansen, Michael van Namen in Sabina Šegula. Na izobraževanju so udeleženci izdelovali žalne aranžmaje v nekoliko drugačni obliki, kjer so morali cvetje ločiti po skupinah, med skupinami pa so pustiti nekaj več prostora. Trendovska oblika nove dekoracije je še bolj izstopala, ker se je uporabljalo bolj neobičajno cvetje, ki ga drugače nismo vajeni uporabljati v žalnih aranžmajih (buvadrije, inkovske lilije, levkospermum).

Poleg žalnega aranžmaja smo izdelovali tudi križe na podlage, narejene iz dresnika (*Polygonum*). Najprej so udeleženci naredili podlage iz vej, ki so bile lahko v obliki latinskega ali grškega križa. Nato pa so po ogradju prepletli zelenje in razporedili cvetove orhidej (*Cymbidium*). Ti žalni aranžmaji so imeli nekoliko drugačen videz, saj so lahko bili oblikovani bolj ploskovno ali pa tridimenzionalno.

Ker je klasičen žalni aranžma tudi venec, smo venec oblikovali na različne načine. Pri tem smo uporabili podlago iz gobe za sveže cvetje iz Oasis programa. Nekateri udeleženci so vence končali s podaljškom, ki se je nadaljeval iz krive linije. To simbolizira, da se je življenjski

Obisk nizozemskega veleposlanika na BC NAKLO

a Biotehniškem centru Naklo

krog mladega pokojnika prekmalu končal. Naučili smo se nekoliko drugače dekorirati žare in sveče.

Prav posebno vzdušje je bilo pred šolo, saj smo imeli pred vhodom razstavljenih šest krst, na katere se je na koncu izobraževanja izdelalo velike žalne dekoracije. Vsaka dekoracija je imela svoj design, v vsaki je bilo uporabljeno drugačno cvetje. Kljub temi žalna floristika pa so cvetličarji preživeli dva uspešna dneva, ki so ju dopolnili s prijetnim druženjem.

Biotehniški center Naklo pa je obiskal tudi nizozemski veleposlanik Jos Douma s soprogo Aleid. Na poslovnem obisku si je ogledal naše sodelovanje in umetniško kreiranje cvetličnih dekoracij. Poudaril je, da je tako delo zelo perspektivno in da bomo tudi v prihodnje lepo sodelovali v skupnih projektih.

Ob tako uspešnem zaključku izobraževanja na temo Žalna floristika se vsi sodelujoči že veselimo novih izzivov na področju floristike. Naslednji termin nove teme (valentinovo,

Žarna dekoracija

dan žena, materinski dan) v okviru certifikatnega izobraževanja Evropski florist 1. stopnje bo 8. in 9. januarja 2012.

Mag. Sabina Šegula, BC Naklo, foto: Šegula

Udeleženci seminarja in predavatelji

Delovni čas trgovine:
ponedeljek: od 9. do 17. ure,
torek od 13. do 18. ure,
sreda od 9. do 17. ure,
četrtek od 9. do 17. ure,
petek od 9. do 19. ure.

27. oktober 2011

Znanje za umno kmetovanje
Strokovno srečanje ob 30-letnici kmetijskega izobraževanja na Gorenjskem
Dan poklicev

Telefon: 04/277 21 20, 041/499 934.

Več informacij najdete na naši spletni strani: www.bc-naklo.si

Pleveli v trati / Foto: Erjavec

Plevel na tratah

Številne vrste trajnih plevelov povzročajo težave na tratah in zelenicah. To so trdožive vrste, ki rastejo v vsakršnih razmerah in uspevajo med kratko pokošeno travo. Semena na trate navadno занesejo veter ali ptice. Večina se jih med travo hitro razraste, zato jih moramo čim prej odstraniti.

Med najbolj trdovratne plevele ravnih površin spadajo: jetičnik, poljska bekica, enoletna latovka itd. Teh trajnih plevelov herbicidi za trate običajno ne uničijo in jih moramo odstranjevati na druge načine.

Skrbna nega trate je najučinkovitejši preventivni ukrep. Zapleveljenost trate pogosto kaže na to, da rast trave ni dovolj močna, kar omogoči uspevanje plevelov. Tudi nezadostna prehrana in suša sta glavna vzroka slabe rasti trave. Zbita prst in prepogosto košenje trave pa lahko ustvarita možnost za naselitev mahov.

V trati je tudi veliko plazečih plevelov, ki pa jih najlažje odstranimo, če pred košnjo travo pograbimo, tako da stebila plevelov dvignemo in jih izrujemo. Kadar so se pleveli na travi že močno razrasli, se jih lahko znebimo na dva načina ročno ali z uporabo herbicidov. Ročno pletje je dober način za odstranjevanje naslednjih plevelov: marjetica, regrad in trpotec. Za zatiranje večine drugih plevelov pa je potrebna uporaba ustreznih herbicidov.

Ljuba Erjavec, univ. dipl. ing. agr.,
BC Naklo

Od tod do večnosti in nazaj

Drugačen preizkus: izza volanov sodobnih avtomobilov v skoraj starodobni Renault 4

Pisalo se je leto 1961, ko so pri francoskem Renaultu postavili na ogled enega najbolj ikonskih avtomobilov svetovne motorizirane zgodovine. Renault 4, ki ga pri nas poznamo pod imenom katra, velikokrat pa tudi katrca, katri-na ali kaj podobnega, je neločljivo povezan s številnimi slovenskimi družinami, za katere je bila dolga leta edino ali pa dopolnilno prevozno sredstvo.

In lahko si predstavljate, kako je v dobi vsemogočne elektronike, vrhunske opreme za varnost in udobje, komunikacijske navlake in skoraj futuristične tehnologije znova sestri za volan avtomobila, ki se je skozi leta spreminjal samo toliko, da ni odstopal od svoje osnovne ideje. Ko me je pri enem od Renaultovih trgovcev poznega avgustovskega dne pričakala katrca, letnik 1992, torej ena zadnjih, ki so nastale v novomeškem Revozu, mi je takoj zaigralo srce. Če se prav spomnim, sem v času svoje mladosti sedel za volanom štirih, kilometri, prevoženi z njimi, pa niti niso bile šteti.

Začnimo torej po vrsti: nobenega ključa z daljinskim upravljalnikom, nobenega klika, da bi se z enim ukazom odklenila vsa vrata, ampak zgolj špartansko opremljena notranjost s trdo in po polnoletnosti preizkusne katre že škripajočo plastiko, preprosta arma-

Renault 4 se je skozi polstoletno zgodovino le malenkostno oddaljil od prvotne ideje in podobe.

turna plošča, še bolj preprosta stikala in še kar udobni sedeži in za tiste čase kar prostoren prtljažnik.

In preden s preprostim ključem zaženeš motor, se je spet treba navaditi na čok, to je tista potezna ročica, ki zjutraj motorju zagotovi takšno mešanico zraka, kot jo pri dandanašnjih avtomobilih pripravi pametna elektronika. Prestavne ročice, ki je kot ročaj dežnika, se hitro privadiš, nekaj težav pa povzročajo le štiri prestave. Zadnji motor v katri je bil še vedno majhen, vendar zanesljiv, pri 1108 kubičnih

centimetrih je razvil za današnje čase smešnih 34 konjskih moči, a za tiste čase je bilo dovolj. In če na stopalko za plin nisi pritisnil z vso težo desne noge, se je dalo 100 kilometrov prevoziti tudi z manj kot šestimi litri bencina, kar je še za današnje čase kar dober dosežek.

Tudi zdaj se Renault 4 dobro znajde v mestnih središčih, saj ga v dolžino s 3,66 metra ni več kot sodobnih malčkov. Motor je za zdajšnje čase neuglajeno hrupen, glasba iz radijskega sprejemnika, v katerem se vrti glasba iz kaset, je odveč, tresljajev in nagibanja je tudi kmalu dovolj. Ne vem, kako smo vse to zdržali takrat, ampak še nekaj več kot dvajset let nazaj je bila katra avtomobil, ki je skoraj povsem ustrezal vsakdanjim in tudi manj vsakdanjim potrebam. In, se še spomnite ene takratnih redkih avtomobilskih televizijskih reklam, ko se je katra peljala po stopnicah navzdol, hudo beži pa so se spraševali, ali bi lahko šla tudi navzgor?

Če bi avtomobili znali govoriti, bi številne katre znale povedati, da so v prtljažniku vozile vso mogočo kramo, od

Tomaž Luštrek, s.p.,
Ladja 30, Medvode
Tel.: 01/36 - 17 - 500

AVTOKLEPARSTVO - AVTOMEHANIKA
AVTOLIČARSTVO - VULKANIZERSTVO
AVTOOPTIKA

- akcijske cene zimskih avtoplaščev do 15. oktobra 2011
- pri zamenjavi zobatega jermena nadomestno vozilo brezplačno (do 15.10.)

gajbic s krompirjem in jabolki, do pralnih strojev in hladilnikov. Kadar v prtljažniku ni bilo dovolj prostora, si v nekaj potezah podrli zadnjo klopi in takrat so avtomobilu upravičeno rekli mali velikan.

Renault 4, ki so nam ga za malo drugačen preizkus in v počastitev 50-letnice tega verjetno nepozabnega avtomobila posodili pri Renault-Nissanu Slovenija, je na števcu prikazoval 275 tisoč prevoženih kilometrov in za polnoletnico je bila katra še v zelo dobrem stanju. In nikar si ne mislite, da vas s katro na cesti nihče ne opazi; morda se komu, ki mu je zvesto služila, orosi oko, mlade generacije, ki so prišle na svet, potem ko je odšla, se morda muzajo, a v avtomobilski zgodovini bo vsaj pri Renaultu ta avtomobil zapisan z zlatimi črkami. Adijo katra, lepo se imej tam zgoraj! *Matjaž Gregorič*

V prtljažnik je šlo veliko krame, poleg gajbic z ozimnico so se v katrah velikokrat vozili tudi hladilniki in pralni stroji.

V notranjosti je bila katra zelo špartanska, najbolj je v spominu ostala prestavna ročica.

- **PRODAJA NOVIH VOZIL RENAULT IN DACIA !!! novo**
- **PRODAJA RABLJENIH VOZIL VSEH ZNAMK**
- **POOBLAŠČENI SERVIS ZA VOZILA RENAULT IN DACIA**
- **NADOMESTNO VOZILO**
- **RENAULT POMOČ NON-STOP**
- **POLNJENJE KLIMATSKIH NAPRAV**
- **PRODAJA IN MONTAŽA PNEVMATIK**
- **OPTIKA PODVOZJA**
- **AVTOLIČARSKE IN AVTOKLEPARSKE STORITVE ZA VOZILA VSEH ZNAMK**
- **POOBLAŠČENO CENILNO MESTO ZA ZAVAROVALNICE:**

PREŠA, d.o.o., Cerklje

Slovenska cesta 51 - Cerklje
 Tel.: 04/281 57 13 servis, tel.: 04/281 57 11 prodaja
 Delovni čas: vsak dan od 8.00 do 12.00 in od 13. do 17. ure. Sobota zaprto.

TRGOVINA Z NOVIMI IN RABLJENIMI AVTODELI AVTOKLEPARSTVO

se priporoča
MILAN KRNIČAR s.p

Dvorje 93, 4207 CERKLJE
 GSM: 041/331 396
 Tel./fax: 04/25 26 750

VULKANIZERSTVO ŽEMLJA

Žemlja Janez ml. s.p.
 Zabreznica 20a, 4274 Žirovnica
 GSM: 041 641 197
 Tel.: 04 580 21 74

www.vulkanizerstvo-zemlja.si

Ko manj postane več

Prihaja nova generacija Toyotine uspešnice z imenom Yaris.

Japonska Toyota vse od leta 1999, ko je prišla na cesto prva generacija Yaris, s tem modelom beleži precejšen uspeh. Na evropskem trgu je bilo prodanih poltretji milijon primerkov, z letošnjo jesenjo pa prihaja nova, tretja generacija. Novi Yaris je tako kot večina v tem razredu prisotnih tekmecev s 3,88 metra dolžine daljši od predhodnikov, dolžinski prirastek znaša deset centimetrov, za pet centimetrov pa je raztegnjena medosna razdalja. To je pripomoglo k večji notranji prostornosti, pri čemer so največ pridobi-

li potniki na zadnji klopi, dodatni centimetri oziroma litri pa so tudi spredaj in v prtljažniku.

Oblikovno se novi Yaris navezuje na prejšnjo generacijo, oblikovalci pa so zunanost ukrojili tako, da s prepoznavnostjo ne bo težav.

Notranjost je drugačna predvsem v tem, da merilniki niso več postavljeni pod sredino vetrobranskega stekla, ampak neposredno pred voznikom, medtem ko je desno od njih nameščen velik zaslon na dotik, ki služi upravljanju komunikacijskih sistemov, lahko pa slu-

ži tudi kot prikazovalnik kamere za vzvratno vožnjo. Pod motornim pokrovom je osnovni pogonski stroj 1,0-litrski bencinski trivaljnik z 51 kilovati (69 KM), družbo mu delata še 1,3-litrski štirivaljnik s 73 kilovati (99 KM) in 1,4-litrski turbodizel s 66 kilovati (90 KM). Za prenos

moči skrbi šeststopenjski ročni menjalnik, pri močnejšem bencinskem motorju je na voljo tudi brezstopenjska avtomatika.

Prihodnji mesec bo Yaris na voljo tudi slovenskim kupcem, cene so za zdaj še skrivnost.

Matjaž Gregorič

Toyota Auris *You*
do 2.200€ prihranka.

Poraba goriva: 3,8 – 6,6 l/100km, emisije CO₂: 89 – 153 g/km. Slika je simbolična.

Preпустite se njegovemu šarmu! Auris je zdaj opremljen in dostopen kot že dolgo ne. Če ste eden redkih, ki jih ne prepriča njegovih 97 kW (132 KS), stavimo na lita platišča, samodejno klimatsko napravo, VSC sistem in 7 varnostnih blazin. In zdaj, ko je vaša racionalna polovica že načeta, vam bomo namignili, da vam bo čustva zanesljivo razvnela prepoznavna oblika dinamičnih linij in iskrive pojavnosti v različnih barvnih odtenkih. Zdaj ste pa tam. Pred odločitvijo. **Vabljeni v salone Toyota Lovše.**

www.aclovse.si

AC LOVŠE
Jarška c. 11, Domžale
(01) 729 9000

AC LOVŠE
Cesta Staneta Žagarja 65 b, Kranj
(04) 280 9000

**Today
Tomorrow
Toyota**

Potovanje naj bo v veselje

Citroën s konceptnim vozilom Tubik povezuje preteklost s prihodnostjo.

Francoski Citroën je na pravkar minulem avtomobilskem salonu v Frankfurtu postavil na ogled zanimivo konceptno vozilo Tubik, ki ponazarja sodoben prostoren potovalnik, v katerem je mogoče skoraj vse. Tubik je 4,80 metra dolgo ter dobra dva metra široko in visoko vozilo z devetimi sedeži, s slogom in ravno storitev, ki ohranja statusne normative sodobne limuzine. Citroënovi oblikovalske ekipe, ki so jih navdihnile linije znamenitega Citroëna Tip H, bolj znanega pod imenom Tub, ki so ga v 34 letih prodali v pol milijona primerkih, so združile poseben in nenavaden slog z obdelavo barve in materialov. Tubik s številnimi možnostmi prilagajanja sedežev in z vgrajeno komunikacijsko tehnologijo svojim potnikom ponuja salonsko udobje in sprostitvev ter vrača veselje do potovanja.

Voznika sodobni elektromski sistemi prepoznajo prek prstnih odtisov. S pomočjo prikazovalnika podatkov na vetrobranskem steklu in zaslona na sredini volana ima okoli sebe zbrane vse informacije, ki jih potrebuje za navigacijo. Za nadzor območja za vozilom je na voljo zaslon za prikaz slike s kamere za vzvratno vožnjo in vzvratno preglednost. Potniki si lahko prilagajajo položaj treh vrst sedežev. Prva vrsta sedežev omogoča, da sta osebi na teh

sedežih obrnjeni v smeri vožnje oziroma proti drugim potnikom. Srednja vrsta lahko sprejme tri potnike, lahko se spremeni v nizko mizico, ki se lahko zloži na zadnjo vrsto sedežev.

Tubiku so za pogon namenili hibridno tehnologijo, zato sta poraba goriva in stopnja škodljivih izpustov primer-

ljiva z limuzinami. Na kolesih so ozke 22-palčne pnevmatike z zelo nizkim kotalnim uporom, ki prispevajo k nižji porabi goriva. Za boljši kompromis med udobjem in lego na cesti je Tubik opremljen s hidraktivnim vzmetenjem.

Matjaž Gregorič

KNAUF INSULATION

with **ECOSE**

IZOLIRAJ – PROFITIRAJ!

Vnesite naravo v svoj dom z vrhunsko izolacijo KNAUF INSULATION UNIFIT 035,

- ki izboljšuje kakovost zraka v prostoru,
- ki je prijetna za rokovanje,
- ki namesto fenol formaldehidnih veziv vsebuje veziva na naravni osnovi.

PREPOROČAMO ZA IZOLACIJO

podstropij	podobnih strop	sklepnih konstrukcij
------------	----------------	----------------------

www.knaufinsulation.si

10% AKCIJSKO ZNIŽANJE CEN
za izdelek UNIFIT 035
od 25.8.2011 do 8.10.2011

Po aluminiju še elektrika

Audi oživlja oznako A2, tokrat z električnim konceptnim avtomobilom.

Nemški Audi je s predstavitvijo konceptnega modela A2 concept z električnim pogonom na avtomobilskem salonu v Frankfurtu pokazal, kako se vidi v električni prihodnosti. Avtomobil meri v dolžino le 3,80 metra in nekoliko spominja na serijski A2 iz preloma tisočletja. Pri žarometih predstavlja naslednjo stopnjo v razvoju tehnologije svetlečih diod, ki skupaj z mikroreflektorji ustvarjajo močno razpršeno in obenem neslepečo svetlobo za dolge luči. Tudi zadnje luči so inovativne in inteligentne, svojo svetilnost namreč prilagajajo pogojem vidljivosti. Svetloba zadnjih meglenk, ki jo ustvarjajo laserske diode, je v megli vidna kot svetlobni žarek in v opozorilo na cestišče projicira rdeč trikotnik. Tudi sicer je konceptni avtomobil poln elektronskih domislic, kakršna so vgrajena tipala približevanja, ki zaznajo lastnika, vrata pa se odklenejo na podlagi ustreznih gibov.

Poseben svetlobni sistem je tudi na armaturni plošči, kjer je razdeljen na dva ločena loka. Tako kot celotna notranjost deluje instrumentna plošča lahko in enostavno, tudi upravljanje avtomobila je nezahtevno. Voznik številne pomembne funkcije krmili preko površine na dotik, ki je na notranji strani volana. Odprti profil služi kot volanski drog; na njegovem koncu se nahajajo osrednji in še dva dodatna zaslona. Tla v notranjosti so ravna, na voznikov sedež je pritrjena sredinska konzola, zadnja konzola pa sega iz zadnjega dela vozila med obema zadnjima sedežema. Med zadnjima sedežema je dovolj prostora za mestno kolo s snetim sprednjim kolesom.

Ali bo konceptni A2 postal tudi serijski model, še ni znano.

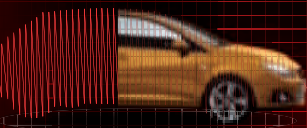
Matjaž Gregorič

www.seat.si

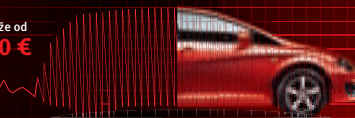

Srce ne laže!

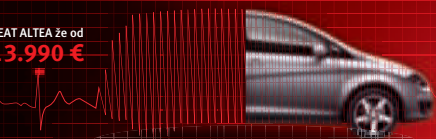
SEAT IBIZA že od **8.990 €**

SEAT LEON že od **12.990 €**

SEAT ALTEA že od **13.990 €**

Testiraj svoje srce na www.srcenelaze.si in zadeni špansko avanturo.

Povprečna poraba 3,8–8,1 l/100 km, povprečne emisije CO₂ 99–190 g/km.

PORSCHE
FINANCIJNE LEZARJE

Porsche Slovenija d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana. Fotografije so simbolične. ČLAN SKUPINE VOLKSWAGEN

Avtohiša Vrtač, d.o.o. Kranj
PE Primskovo, Ručigajeva cesta 10a, 4000 Kranj,
tel.: 04 23 44 899, faks: 04 23 44 890
www.avtohisavrtac.si

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

Octavia Combi Family že za 14.999 €

Fotografija je simbolična.

Avtohiša Vrtač, Delavska 4, Kranj, tel.: 04 270 02 35

Specifična poraba goriva in emisija CO₂ za Octavio Combi Family 1,6 MPI: 7,2 l/100 km in 168 g/km.

DRUŽINE, POSLOVITE SE OD SKRBI!

IZKORISTITE POPUST
ZA DODATNI AVTO.
VEČ NA AVTO.TRIGLAV.SI.

PAMETNO JE IMETI DOBRO ZAVAROVAN AVTO.

www.triglav.si

PRISTOČ

Večkrat nagrajeni inovator

V tej delovni sobi Brane Bandelj snuje nove ideje. / Foto: Matic Zorman

Podjetje Pelar iz Dupelj, ki izdeluje darila in embalažo z naravi prijaznimi izdelki, praznuje petnajst let ustvarjanja. "Nove ideje rodijo inovativnost in pripeljejo do novih izdelkov," je prepričan inovator in direktor družinskega podjetja Brane Bandelj.

Brane Bandelj je začel "iz nič". Tovarna, v kateri je bil zaposlen, je šla v stečaj, petčlansko družino pa je bilo treba preživeti. Ustvarjalnost in poznavanje materialov so mu pomagali pri začetnih projektih, nove izzive je poiskal v podjetništvu. Danes se na

tržišču podjetje PelaR predstavlja s približno 420 prodajnimi artikli; začeli so z embalažami, ki se jim je pridružil darilni program. Predvsem slednji je velik izziv za Braneta Bandlja, večkrat mednarodno nagrajenega inovatorja. "Ena večjih priznanj za moje delo je bila zlata medalja iz največjega svetovnega sejma novih izdelkov v Ameriki pred šestimi leti. Predstavil sem kongresno torbo z mapo in listi v njej, vse narejeno iz naravi prijaznih materialov. To je svetovno uveljavljena nagrada, jaz pa sem imel doma majhno delavnico in teh razsežnosti tedaj še nisem dojel povsem dobro. Dva milijona kongresnih map bi lahko naredil, tako veliko je bilo naročilo. Za to nisem imel pogojev in tudi nisem našel poslovnega partnerja v Sloveniji, s katerim bi pri tem projektu lahko sodeloval. 17 tisoč kosov smo naredili, predvsem pa sem se iz te zgodbe veliko naučil," je povedal Bandelj.

Tudi kakšna slaba izkušnja je Braneta Bandlja pripeljala do tega, da izdelke podjetja PelaR trži kar samo. "Naredil sem rezalno desko, patent, ki je bil na uglednem nemškem sejmu inovacij ocenjen najbolje. Da bi ga tržili kot slovensko blagovno znamko, v Sloveniji ni bilo posluha niti denarja," je razložil.

Darila in embalaža z naravi prijaznimi dodatki je pomembna stalnica v delovanju podjetja PelaR. Pri oblikovanju darilnega programa se pogosto sklicujejo na domačo tradicijo. Za jubilejno razstavo, ki je do 26. septembra na ogled v Graščini Duplje, je Brane Bandelj zasnoval vrhunski darilni komplet Adam in Eva, v katerem sta steklenici z vinom, stekleno jabolko, čokoladni bomboni in prt.

www.wu-masaza.com

Tajska masaža na Kokrici

Najboljša masaža v mestu!

-20%

od 23. 9. do 10. 10.

TRADICIONALNA TAJSKA MASAŽA CELEGA TELESA 60 MIN	34€ 27,20€
TAJSKA MASAŽA HRBTA 35 MIN	25€ 20,00€
TAJSKA MASAŽA Z AROMATIČNIMI OLJI 60 MIN	42€ 33,60€
TAJSKA MASAŽA STOPAL 60 MIN	30€ 24,00€
TAJSKA MASAŽA Z OLJI IN TOPLIMI ZELIŠČI ZA RAZSTRUPLJANJE TELESA 60 MIN	46€ 36,80€

WU MASAŽA

M: 040 352 388

PRENOČIŠČE DEŽMAN, BETONOVA ULICA 2, KOKRICA

DELOVNI ČAS: od PON. do PET: od 14.00 do 21.00

Tel.: 04/204 51 31, 04/204 51 42

Oven 21. marca - 21. aprila

Ljubezen: Utrojali vas bodo pogovori, za katere boste že vnaprej vedeli, da nimajo konca. A ni kaj, včasih smo prisiljeni se prilagajati. *Finance:* Dvakratno se vam bo obrestovalo vse, česar se boste lotili. Presenečenje vam sledi v obliki dobrih novic, ki jih sicer ne pričakujete. *Nasvet:* Veliko časa boste posvetili nabiranju kondicije, saj vam občutek, da se ne počutite najbolje, ne bo všeč.

Lev 23. julija - 23. avgusta

Ljubezen: Najbližji vas bodo skušali spraviti v slabo voljo, čeprav nenamerno in pač samo zato, ker ne bodo zadovoljni. *Finance:* Polni načrtov se boste delovno aktivirali in boste čez cel dan na nogah in se sproti čudili, le od kod vam toliko energije. Bo kar zabavno. *Nasvet:* S tem, ko se boste vsaj malo začeli posvečati sebi, se ognete prehladu in drugi slabi volji.

Strelec 23. nov. - 21. dec.

Ljubezen: Recept za srečno življenje si vsak od nas ustvari sam. Zato je samo od vas odvisno, katere sestavine uporabljate. *Finance:* Našle se bodo dobre rešitve in z malo vztrajnosti bo uspelo marsikaj, kar je še pred časom bilo nemogoče. Presenečali boste druge, kot tudi sebe. *Nasvet:* Če boste preveč radodarni, pa ni nujno povezano z materialnimi dobrinami, boste neprijetno izkoriščeni. Previdnost!

Bik 22. aprila - 20. maja

Ljubezen: Obetajo se dobre spremembe na ljubezenskem področju. Tudi vezani se pripravite na pohod romantičnih trenutkov. *Finance:* Čakajo vas vzponi in prav tako padci, a zaključek ne bo tako slab. Padeč ne sme vzeti poguma, ampak naj bo v spodbudo. *Nasvet:* Nekateri se boste lahko izognili manjšim prepirom v družinskem krogu, tisti, ki se ne boste mogli, pa zadeve ne vzemite preveč resno.

Devica 24. avg. - 23. sept.

Ljubezen: Samo na zunaj boste delovali zelo aktivno, resnih obrazov, kot da v vas preveva tisoč in ena ideja. A v resnici boste čisto drugje, povsem v svojem svetu. *Finance:* Navezovali se bodo novi poslovni odnosi in obnavljali stari, ki so ravno tako pomembni. Presenečenje! *Nasvet:* Zvezde v tem obdobju bodo naklonjene, le spregledati jih ne smete in spet ne preveč gledati v nebo.

Kozorog 22. dec. - 20. janu.

Ljubezen: Obeta se obdobje raznih pustolovščin. Zvrstil se bo cel niz prijetnih presenečenj, tako iz strani prijateljev, družine ali srčne osebe. *Finance:* Pri denarnih vlaganjih in drugih morebitnih investicijah se vam svetuje pazljivost, saj naložbe ne bodo pozitivne. *Nasvet:* Potrebovali boste veliko sproščanja, trenutkov miru. Izjeme se bodo spraševale, zakaj so slabe volje in iskale vzroke na napačnih mestih.

Dvojčka 21. maja - 21. junija

Ljubezen: Dnevi bodo nabiti s čustvi, zato ne bodite preveč presenečeni, če se zaljubite. In le zakaj ne? *Finance:* Če boste hoteli imeti uspešne dneve, se bo potrebno postaviti zase. V primeru, da veste zakaj, potem to ni težko. *Nasvet:* Iskrenost je lepa vrлина, a vedno ne pade na plodna tla. Včasih je resnica bolj boleča od laži in vsak tega ne zna sprejeti.

Tehtnica 24. sept. - 23. okt.

Ljubezen: Izpostavljeni boste situacijam, ki se jim kljub trudu ne boste mogli izogniti. Lepa beseda lepo mesto najde. *Finance:* Nelagodne situacije se bodo reševale po najboljših možnostih. Če pa se vendarle zgodi kaj neprijetnega, bo jezo težko zadržati. *Nasvet:* Želeli si boste stvari, ki niso vaše, niti ne morejo biti. Določene skrivnosti se vedno nosijo samo v srcu.

Vodnar 21. jan. - 19. feb.

Ljubezen: Čustvena usklajenost, ki jo boste deležni, zna ustvarjati čudeže. Že samo počutje bo kot balzam za dušo, kaj šele dejanja. *Finance:* Na vsakem koraku vas čaka presenečenje. Sprva boste iskali odgovore, nato pa se prepustili in samo še pričakovali. *Nasvet:* Poskušali boste vplivati na druge, a seveda zaman. Da bi spremenili sebe, pa žal še niste pripravljeni.

Rak 22. junija - 22. julija

Ljubezen: Na pohodu bodo čustva in vse bo sijalo v besedah in dejanjih. Kdor se bo prepustil temu vzdušju, se bo imel resnično lepo. *Finance:* Še negativci bodo začeli verjeti v srečo. Marsikomu se bo nasmehnila in to brez vnaprejšnjega opozorila. *Nasvet:* Vsi nasveti bodo dobronamerani. Vse dane obljube se bodo vzele resno, zato pazljivo pri dajanju obljub.

Škorpion 24. okt. - 22. nov.

Ljubezen: Skrivnosti znajo polepšati marsikateri trenutek, a le do neke meje, ko je to prijetno, ko pa se zadeva spremeni, zna biti mučno. *Finance:* Kdor ne riskira, ne profitira. Določena tveganja je treba prevzeti, saj gredo lahko zelo dobre priložnosti mimo vas. *Nasvet:* Včasih vidite stvari drugače, kot so v resnici. Morda vidite tisto, kar si želite. Kdor bo pogumen, bo spoznal, kaj je res.

Ribi 20. februarja - 20. marca

Ljubezen: Razne družinske obveznosti vam bodo vzele kar nekaj časa, a ker se bo izvedlo prijetno s koristnim, bo za vse prav in vsi bodo zadovoljni. *Finance:* Raznega dela in drugih opravkov se je kar nabralo. Načrt bo dober, kako pa se bo izpeljal, je drugo. V vsakem primeru se pride na cilj. *Nasvet:* Obeta se kar nekaj dobrih trenutkov in vse bo potekalo, kot je treba. Priporoča pa se previdnost pri obljubah.

KMETIJSKA ZADRUGA CERKLJE, Z.O.O.

Slovenska cesta 2,
4207 Cerklje na Gorenjskem
Tel.: 04/252 90 10
info@kzcerklje.si

CERKLJE, Slovenska cesta 2, tel.: 04/252 90 20

ŠENČUR, Kranjska cesta 2, tel.: 04/251 91 40

VOKLO, Voklo 98, tel.: 04/251 91 41

KOMENDA, Zadrुžna cesta 2, tel.: 01/834 56 80

MORAVČE, Vegova ulica 7, tel.: 01/834 56 84

IZ NAŠEGA PROGRAMA:

PROGRAM ZA KMETIJSTVO

- Odkup in prodaja mleka
- Odkup in prodaja živine
- Odkup in prodaja poljščin
- Krmila
- Gnojila
- Kmetijska semena
- Program za varstvo rastlin
- Več vrst profesionalnih čistil za mlekovode in sredstev za odpravljanje težav pri živalih iz proste prodaje.

PROGRAM ZA DOM IN VRT

- Sadike
- Lončnice
- Gnojila
- Program za varstvo rastlin
- Orodje za dom in vrt
- Hrana in oprema za male živali
- Gradbeni program
- Program za ekološko vrtnarjenje
- Program zdrave domače hrane s slovenskih kmetij (domači rezanci, keksi, vino, jabolka ...)

ODKUP MLEKA

Mleko odkupujemo od članov in nečlanov zadruga. Prodajamo ga na slovenski in tuji trg. Izkazali smo se kot redni plačniki.

Tel.: 04/2529 032
GSM: 031/670 939

PROGRAM ZA VARSTVO RASTLIN

Za vsako bolezen ena "rcnija" iz programa za varstvo rastlin pri KZ Cerklje pomaga.

Svetovanje za varstvo rastlin nudimo v vseh naših trgovinah.

Tel.: 051/366 410

ODKUP ŽIVINE

Odkupujemo za tuji in domači trg:

- krave,
- bike,
- teleta.

Nudimo konkurenčne cene storitvenega klanja.

Nudimo tudi oskrbo s teleti za nadaljnjo rejo.

GSM: 041/985 001
031/716 850

ODKUP POLJŠČIN

Odkupujemo poljščine in vrtnine:

- krompir,
- krmna žita,
- zelenjavo,
- sadje.

Tel.: 04/2529 014
GSM: 031/766 915

Vse naše kupce in člane zadruga prav lepo vabimo na naš prostor na sejmu Komenda, kjer se bomo predstavljali s svojo dejavnostjo od 7. do 9. oktobra 2011.

ZA VAS SMO ODPRLI
NOVO PRIJAZNO SPECIALIZIRANO PRODAJALNO

PRI NAS DOBITE:

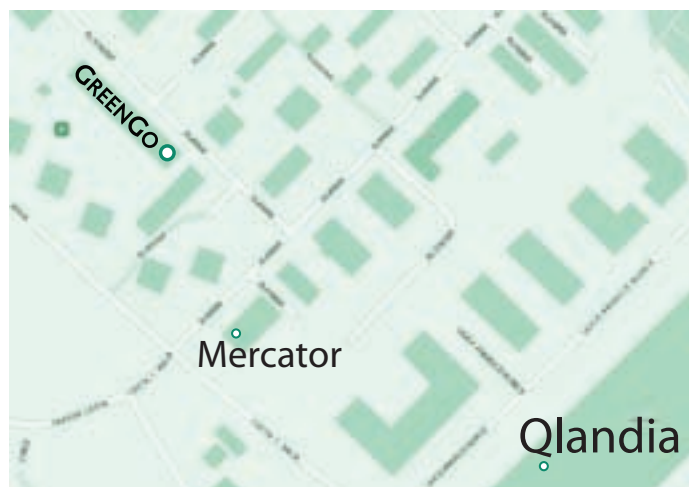
- GOTOVINSKI POPUST ZA UPOKOJENCE,
MLADE MAMICE IN DIABETIKE
- NARAVNO KOZMETIKO
- ZDRAVO HRANO
- VEČ VRST PREHRANSKIH DOPOLNIL
- VSE ZA DOMAČO LEKARNO
- PRAKTIČNA DARILA
- IN ŠE IN ŠE

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI!

NAŠE FARMACEVTKE SI BODO Z VESELJEM VZELE ČAS
ZA VAS IN VAM PRIJAZNO SVETOVALE.

PLANINA 3

KJE SE NAHAJAMO?

TRGOVINA GREENGO, PLANINA 3, KRANJ

VLJUDNO VABLJENI!

★ ★ ★ ★ ★
EUROTON
 KAKOVOSTNI AVTODELI

DARILO:
 OB NAKUPU
 5L MOTORNEGA
 OLJA POWER OIL
 MAJICA!

Darilo!

**OB
 PREDLOŽITVI
 TEGA OGLASA
 10% POPUSTA
 NA VSE
 FILTRE!***

Akcija!

*Akcija velja do 31.10.2011 oziroma do razprodaje zalogi! Vsi ostali prodajni pogoji ostanejo enaki! Slike so simbolične. Popusti se ne seštevajo.

- ★ PE Ljubljana-Stegne: Ulica Jožeta Jame 12, 1210 Ljubljana, Tel: 0590 87 700
- ★ PE Ljubljana: Tržaška cesta 383, 1000 Ljubljana, Tel: 01 200 26 70
- ★ PE Ljubljana-Skladišče: Cesta v Mestni log 90, 1000 Ljubljana, Tel: 01 530 30 00
- ★ PE Kranj: Šuceva ulica 23, 4000 Kranj, Tel: 04 234 48 65

www.euroton.si